

Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης
και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Επιμελητής πτήσεων

Κωδικός: 28-00-06-1

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης

Σεπτέμβριος 2024

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην ειδικότητα:
«Επιμελητής¹ πτήσεων»**

Συγγραφική ομάδα

Ιουλία Πουλάκη

Ειρήνη Βλάσση

Γεώργιος Γιώτας

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του Οδηγού Κατάρτισης
Παναγιώτης Γ. Παπαδημητρίου**

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

---

¹ Ο συγκεκριμένος τύπος αναφέρεται και στα δύο γένη, και στο αρσενικό και στο θηλυκό γένος.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή	7
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	9
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	10
1.1. Τίτλος ειδικότητας	10
1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	10
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	10
2.1. Ορισμός ειδικότητας	10
2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	10
2.3. Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	12
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	13
3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής	13
3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	13
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	13
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	13
5.1. Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	13
5.2. Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	14
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ	14
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	15
8. Πιστωτικές μονάδες	16
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	16
10. Σχετική νομοθεσία	16
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	17
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	18
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	19
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	19
Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	23
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	24
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	24

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	25
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	25
2.1.Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	25
2.1.Β. ΝΟΜΟΙ, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ Ι	26
2.1.Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ ΠΤΗΣΕΩΝ	27
2.1.Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ Ι	28
2.1.Ε. ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	29
2.1.ΣΤ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι	30
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	31
2.2.Α. ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑ	31
2.2.Β. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	32
2.2.Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	33
2.2.Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΙΙ	34
2.2.Ε. ΝΟΜΟΙ, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ & ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ ΙΙ	35
2.2.ΣΤ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	36
2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	37
2.3.Α. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΒΟΗΘΗΜΑΤΑ	37
2.3.Β. ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΕΡΟΣ	38
2.3.Γ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ	39
2.3.Δ. ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	40
2.3.Ε. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ	41
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	42
2.4.Α. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΤΗΣΗΣ	42
2.4.Β. ΦΡΑΣΕΟΛΟΓΙΑ	43
2.4.Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ	44
2.4.Δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	45
2.4.Ε. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	46
2.4.ΣΤ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	47
2.4.Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΤΗΣΗΣ	48
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	50
1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	50
2. Διδακτική μεθοδολογία	51
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	52

3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	52
3.2. Μέσα ατομικής προστασίας	54
Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	55
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	56
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	58
2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	58
2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	58
2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	59
3. Οδηγίες για τους εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	60
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	61
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α': Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β': Γλωσσάρι	77
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	79
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	79
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	80

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)²» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση COVID-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτόμα δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπουν το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για εκατόν τριάντα (130) ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/τριών.
  - Συναφείς Τράπεζες Θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

---

² Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης, τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών/τριών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς του πεδίου.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών/τριών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της και των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Β' Μέρος επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενότητων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους/τις εργοδότες/τριες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών/τριών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1. Τίτλος ειδικότητας

«Επιμελητής πτήσεων».³

1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Επιμέρους Τομείς και Επαγγέλματα».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1. Ορισμός ειδικότητας

Η ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» των ΙΕΚ αποσκοπεί στην άριστη κατάρτιση ατόμων που δύνανται να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της Πολιτικής Αεροπορίας. Βάση της όλης εργασίας του είναι η πρόβλεψη και η ταχεία εκτίμηση των διαφόρων καταστάσεων ώστε να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλέστερη και οικονομικότερη εκτέλεση της πτήσης (Προεδρικό Διάταγμα 36/1997 – ΦΕΚ 36/Α'/14-3-1997). Ο «Επιμελητής πτήσεων» μελετά και σχεδιάζει την εκτέλεση μιας πτήσης με βάση τους νόμους και τους κανονισμούς (εσωτερικούς και διεθνείς) της Πολιτικής Αεροπορίας κατά τον ασφαλέστερο, κανονικότερο, ταχύτερο και οικονομικότερο τρόπο.

2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο «Επιμελητής πτήσεων» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα στη διάρκεια της υπηρεσίας του:

- Συνεργάζεται με όλες τις υπηρεσίες –κρατικές και εταιρικές– που έχουν σχέση με πτητική εκμετάλλευση (μετεωρολογία, AIS, ATS, OCC, CNS κ.ά.), καθώς και με τα μέλη πληρωμάτων που προετοιμάζουν την πτήση.
- Φροντίζει για την ενημέρωση των πινάκων, βοηθημάτων, εγχειριδίων, και γενικά για την επικαιροποίηση των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται από τον ίδιο και τα πληρώματα για την εκτέλεση των πτήσεων.
- Επιμελείται το υλικό των εγχειριδίων των δρομολογίων.
- Αποτιμά τους περιορισμούς του υλικού ανάλογα με την κατάσταση.
- Επαληθεύει τα όρια και τους περιορισμούς πτητικής ικανότητας των πληρωμάτων.
- Συνεργάζεται κατά την άσκηση των καθηκόντων του με τις κρατικές Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας, με τους/τις κυβερνήτες/τριες και τα πληρώματα καθώς και με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.
- Επιλέγει τους κατάλληλους αεροναυτικούς κώδικες (αεροδρομίων και μετεωρολογίας), ώστε να συντάσσει σύντομες και περιεκτικές πληροφορίες σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

---

³ ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

- Προτείνει εναλλακτικές λύσεις όταν ένα αεροσκάφος βρίσκεται είτε στο έδαφος είτε εν πτήση, εφόσον δεν πληρούνται οι συνθήκες εκείνες για μια ασφαλή, ταχεία, κανονική και οικονομική πτήση.
- Βοηθά τον/την κυβερνήτη/τρια στην προετοιμασία της πτήσης, παρέχοντάς του/της κάθε αναγκαία πληροφορία.
- Συμπληρώνει το προβλεπόμενο σχέδιο πτήσης.
- Συγκεντρώνει τις απαραίτητες μετεωρολογικές πληροφορίες και μεταβιβάζει τις απαραίτητες πληροφορίες στον/στην πιλότο για την ασφαλή διεξαγωγή της πτήσης.
- Σχεδιάζει μία πτήση, εντός του πλαισίου νομικών και κανονιστικών διατάξεων (εσωτερικών και διεθνών).
- Προετοιμάζει και παρακολουθεί μια πτήση.
- Σχεδιάζει την πτήση σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του κάθε αεροσκάφους.
- Ενημερώνει το πλήρωμα για την πτήση και για την εξέλιξη των μετεωρολογικών συνθηκών των αεροδρομίων αλλά και της διαδρομής πλεύσης του αεροσκάφους.
- Προγραμματίζει, σχεδιάζει και καταθέτει το ασφαλέστερο, ταχύτερο και οικονομικότερο σχέδιο πτήσης.
- Εφαρμόζει τη σωστή φρασεολογία στην επικοινωνία του με το πλήρωμα του αεροσκάφους.
- Εναρμονίζεται με τις απαραίτητες διαδικασίες, οδηγίες, διεθνείς και εθνικούς κανόνες και νόμους που διέπουν τη λειτουργία ενός αεροδρομίου.
- Υιοθετεί τις πληροφορίες των εγχειριδίων και βοηθημάτων δρομολογίων αλλά και των ραδιοβοηθημάτων (τερματικών και των επί διαδρομής) για την επίτευξη μιας πτήσης.
- Ερμηνεύει τους μετεωρολογικούς και αεροναυτιλιακούς χάρτες καθώς και τα μετεωρολογικά μηνύματα TAF, METAR, WARNINGS, SIGMET, AIRMET, SPECI.
- Αξιολογεί τη μετεωρολογική κατάσταση του αεροδρομίου αναχώρησης, αυτών που θα επηρεάσει στη διαδρομή του το αεροσκάφος, του αεροδρομίου προορισμού καθώς και των πιθανών εναλλακτικών διαδρομών.
- Μελετά και αξιολογεί την κατάσταση διαδρόμων προσγείωσης και απογείωσης των εμπλεκόμενων αεροδρομίων.
- Εφαρμόζει (για τη διεξαγωγή μιας πτήσης) τις πληροφορίες που βρίσκονται στους αεροναυτιλιακούς χάρτες.
- Αξιολογεί προς χρήση τις NOTAM (αεροναυτικές αγγελίες) και εκπονεί το σχέδιο πτήσεως.
- Υπολογίζει την απαιτούμενη ποσότητα καυσίμων για μια πτήση.

Οι κάτοχοι τίτλου της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» θα πρέπει να είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν:

1. Επαγγελματικά καθήκοντα και ευθύνες πριν από την πτήση:

- Ενημερώνεται από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία για τις μετεωρολογικές προβλέψεις των γεωγραφικών περιοχών των οποίων θα επηρεάσουν οι πτήσεις τις οποίες διαχειρίζεται και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας για τυχόν έκτακτα καιρικά φαινόμενα.
- Μελετά κάθε πτήση αν δύναται να εκτελεσθεί όπως έχει προγραμματισθεί ή αν επιβάλλονται αλλαγές σε χρόνους, διαδρομή, ποσότητα καυσίμων.
- Φροντίζει σε συνεργασία με τον/την κυβερνήτη/τρια του αεροσκάφους για την προετοιμασία των σχεδίων πτήσης, για τις ποσότητες καυσίμων και ωφέλιμου φορτίου.
- Συντάσσει και υποβάλλει στις Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας το αποφασισθέν σχέδιο πτήσης (FLIGHT PLAN).

2. Επαγγελματικά καθήκοντα και ευθύνες κατά τη διάρκεια της πτήσης:

- Παρακολουθεί και ελέγχει ηλεκτρονικά την πτήση διατηρώντας ανοιχτή επαφή με τον/την κυβερνήτη/τρια του αεροσκάφους.
- Λαμβάνει από το Μετεωρολογικό Γραφείο την πρόβλεψη των καιρικών συνθηκών και τη μεταβιβάζει στους/στις κυβερνήτες/τριες των πτήσεων ως συμπληρωματικές πληροφορίες, προτείνοντας λύσεις.

3. Επαγγελματικά καθήκοντα και ευθύνες μετά την πτήση:

- Ενημερώνεται από τον/την κυβερνήτη/τρια ή τα πληρώματα του αεροσκάφους για τις ειδικές συνθήκες που συνάντησαν κατά τη διάρκεια της πτήσης.
- Συμπληρώνει στον φάκελο επιπλέον πληροφορίες σε θέματα που υπέπεσαν στην αντίληψή του.
- Συμπληρώνει την αναφορά του (η οποία πρέπει να είναι περιληπτική) με θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

2.3. Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» μπορεί να εργαστεί:

- σε εργασιακά περιβάλλοντα σχετικά με τις επιχειρησιακές λειτουργίες των αερομεταφορών,
- στην επιμελητεία των πτήσεων ως επιμελητής πτήσεων,
- ως στέλεχος στα κέντρα ελέγχου επιχειρήσεων (OCC) αεροπορικών εταιρειών, αερολιμένων, εταιρειών επίγειας εξυπηρέτησης καθώς και εταιρειών υποστήριξης των πτήσεων.
- ως στέλεχος αεροπορικών εταιρειών, αερολιμένων, εταιρειών επίγειας εξυπηρέτησης, στα πεδία ελιγμών (ramp) των αερολιμένων.

- ως στέλεχος κάθε επιχειρησιακού τμήματος αεροπορικής εταιρείας, αερολιμένα, εταιρείας επίγειας εξυπηρέτησης καθώς και εταιρείας υποστήριξης των πτήσεων.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β΄ κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».

3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης. Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι/ες πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1. Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄) και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-

2021 (ΦΕΚ 5837/Β΄) απόφασης του/της Γενικού/ής Γραμματέα/έως Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί ή να κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του πρώτου (1ου) και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του/της Προϊσταμένου/ης της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ. Για τον λόγο αυτόν, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως τη 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2. Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του/της Γενικού/ής Γραμματέα/ως ΕΕΚΔΒΜ & Ν (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.⁴

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α΄). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

---

⁴ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με Αριθμ. πρωτ.: Κ1/149167/23-09-2015 του/της Γενικού/ής Γραμματέα/ως Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/ 26-9-2018, και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄) και θα ισχύει.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους/στις αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα. Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοιχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους στο ΙΕΚ λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας των ΙΕΚ που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Αρ. Κ5/160259 αρ. φύλλου 5837) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 σύμφωνα με την παράγραφο 1στ του άρθρου 12 του Ν. 4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α΄/10-9-14). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι/ες πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 163/Α΄/21-9-2010. Νόμος υπ΄ αριθμ. 3879/2010. *Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές Διατάξεις.*
- ΦΕΚ 189/Α΄/10-9-2014. Νόμος υπ΄ αριθμ. 4283/2014. *Ίδρυση και Οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες Διατάξεις.*
- ΦΕΚ 254/Α΄/21-12-2020. Νόμος υπ΄ αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των*

επαγγελματών (EE L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

- ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<http://www.gsae.edu.gr/el/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Γενική [Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης](https://gsvetlly.minedu.gov.gr) (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr>)
- [Οδηγοί Ειδικοτήτων ΓΓΔΒΜ & Ν](http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigo-spoudon-eidikotiton-iektou-n-4186-2013) (<http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigo-spoudon-eidikotiton-iektou-n-4186-2013>)
- [Επαγγελματικά δικαιώματα Ειδικοτήτων ΙΕΚ](https://iekmarkopoulou.gr/wp/wp-content/uploads/2019/02/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ-Δ.Ι.Ε.Κ..pdf) (<https://iekmarkopoulou.gr/wp/wp-content/uploads/2019/02/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ-Δ.Ι.Ε.Κ..pdf>)
- [Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας – Αεροναυτιλία](http://www.yra.gr/air-navigation-services/) (<http://www.yra.gr/air-navigation-services/>)
- [Ένωση Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Ελλάδος](https://www.eeeke.gr/) (<https://www.eeeke.gr/>)

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Γνώση των επιχειρησιακών λειτουργιών στις αερομεταφορές»,
- (β) «Διαχείριση των αεροναυτικών πληροφοριών»,
- (γ) «Προετοιμασία των πτήσεων και ενημέρωση των πληρωμάτων»,
- (δ) «Εφαρμογή των πληροφοριών και υλοποίηση της πτήσης», και
- (ε) «Παρακολούθηση των εν εξελίξει πτήσεων».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
Α. «Γνώση των επιχειρησιακών λειτουργιών στις αερομεταφορές»	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τους απαραίτητους μετεωρολογικούς όρους ώστε να παρέχουν σχετική ενημέρωση στα πληρώματα,

	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τους απαραίτητους αεροναυπηγικούς όρους ώστε να επικοινωνούν ορθά με τους/τις μηχανικούς αεροσκαφών αλλά και το πλήρωμα, • αναγνωρίζουν τους περιορισμούς των πληρωμάτων αναφορικά με το πτητικό τους έργο (μέγιστος αριθμός ωρών πτήσης, μέγιστος αριθμός επιτρεπόμενων δρομολογίων ανά ημέρα, κύκλος χαμηλών βιορυθμών), • αναγνωρίζουν όλα τα σχετικά αεροναυτικά μηνύματα που συνοδεύουν μια πτήση, • αναγνωρίζουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα (flight plan, loadsheet, NOTAM, slot request) που αφορούν την αναχώρηση, την πτήση και την άφιξη ενός αεροσκάφους,
<p>Β. «Διαχείριση των αεροναυτικών πληροφοριών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ελέγχουν το κατατεθειμένο σχέδιο πτήσης για την ορθότητά του σύμφωνα με το πρότυπο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), • ταξινομούν τις αεροναυτικές αγγελίες (NOTAM) τάξης Ι όλων των σειρών, • παρακολουθούν τις μετεωρολογικές αναφορές και ειδοποιήσεις (METAR, TAF και WARNINGS), • παρακολουθούν τα αεροναυτικά μηνύματα από το σταθερό αεροναυτικό δίκτυο AFTN ή από άλλο αεροναυτικό δίκτυο, • αντλούν τις απαραίτητες αεροναυτικές πληροφορίες από τον προγραμματισμό των πτήσεων και των πληρωμάτων ώστε να τις μεταφράζουν σε απαιτούμενες ενέργειες,
<p>Γ. «Προετοιμασία των πτήσεων και ενημέρωση των πληρωμάτων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • συνεργάζονται με τον/τη χειριστή/τρια του αεροσκάφους για την ορθότητα και πληρότητα των σχεδίων πτήσης καθώς και την πιθανή τροποποίησή τους για την εκπλήρωση μιας ασφαλούς, ταχείας και οικονομικής πτήσης, • ενημερώνουν τον/τη χειριστή/τρια του αεροσκάφους για τα μετεωρολογικά δεδομένα της συγκεκριμένης πτήσης, • ενημερώνουν τον/τη χειριστή/τρια του αεροσκάφους για τις αεροναυτικές αγγελίες NOTAM για τη συγκεκριμένη πτήση και για το προ πτήσης ενημερωτικό φυλλάδιο (PIB), • παρέχουν πληροφορίες στα πληρώματα των αεροσκαφών σχετικά με την ασφάλεια των πτήσεων,

<p>Δ. «Εφαρμογή των πληροφοριών και υλοποίηση της πτήσης»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • καταθέτουν το υποβληθέν σχέδιο πτήσης στο σταθερό αεροναυτικό δίκτυο AFTN ή σε άλλο αεροναυτικό δίκτυο, • συντάσσουν τα απαραίτητα αεροναυτικά μηνύματα για τη διεκπεραίωση των πτήσεων, • προετοιμάζουν τις απαραίτητες διπλωματικές άδειες για την υπερπτήση των αεροσκαφών, • προϋπολογίζουν την απαραίτητη ποσότητα καυσίμου για την πτήση, • επιμελούνται τον καθορισμό των χρονοθυρίδων/χρονοχρεώσεων μια πτήσης (SLOTS), • φροντίζουν για την ομαλή λειτουργία του πτητικού προγράμματος, με τη σωστή διαχείριση του διαθέσιμου στόλου και των πληρωμάτων, • επιμελούνται τις απαραίτητες αλλαγές στο πτητικό πρόγραμμα, οι οποίες μπορεί να προκύψουν από συμβάντα που αφορούν τον στόλο (AOG, μη προγραμματισμένη συντήρηση, A Checks), • ενημερώνουν τα εμπλεκόμενα μέρη για την αλλαγή του αεροσκάφους και για τον προγραμματισμό της νέας ώρας πτήσης (νέος τύπος αεροσκάφους, νηολόγιο κ.ά.), • ενημερώνουν τα πληρώματα των αεροσκαφών για την αλλαγή τους (αντικατάσταση) βάσει των κανονισμών ασφαλείας στις επιτρεπόμενες ώρες πτήσεών τους και στον κύκλο χαμηλών βιορυθμών, • αποστέλλουν μέσω σταθερών αεροναυτικών δικτύων νέα σχέδια πτήσης καθώς και τα σχετικά έγγραφα που περιλαμβάνουν αυτές τις αλλαγές, • αποστέλλουν μέσω σταθερών αεροναυτικών δικτύων νέα σήματα με τις επικαιροποιημένες πληροφορίες,
<p>Ε. «Παρακολούθηση των εν εξελίξει πτήσεων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • επικοινωνούν σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη τις απαραίτητες τροποποιήσεις για την υλοποίηση των πτήσεων, • ενημερώνουν τους απαραίτητους πίνακες, βοηθήματα ή/και εγχειρίδια για την εκτέλεση των πτήσεων, • παρακολουθούν την εξέλιξη των πτήσεων, • επιμελούνται έκτακτες επιπλέον εργασίες (σχετικές με όλα τα ανωτέρω) που μπορεί να προκύψουν ως

	απαραίτητες για την υλοποίηση και εξέλιξη των πτήσεων.
--	--

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Επιμελητής Πτήσεων», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ) και εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	Εισαγωγή στον κλάδο των αερομεταφορών	4		4									
2	Νόμοι, κανονισμοί και διατάξεις Πολιτικής Αεροπορίας Ι	4		4									
3	Εφαρμογές γραφείου και ψηφιακές δεξιότητες επιμελητή πτήσεων		2	2									
4	Γενικές γνώσεις αεροσκαφών Ι	3		3									
5	Μετεωρολογία	2	2	4									
6	Ειδική αγγλική ορολογία Ι	3		3									
7	Αεροναυτιλία				4		4						
8	Διαχείριση εναέριας κυκλοφορίας				5		5						
9	Ασφάλεια και προστασία				3		3						
10	Γενικές γνώσεις αεροσκαφών ΙΙ				2		2						
11	Νόμοι, κανονισμοί και διατάξεις Πολιτικής Αεροπορίας ΙΙ				3		3						
12	Ειδική αγγλική ορολογία ΙΙ				3		3						
13	Τηλεπικοινωνίες και ραδιοβοηθήματα							4		4			
14	Κανόνες αέρος							5	3	8			
15	Ειδική αγγλική ορολογία ΙΙΙ							4		4			
16	Αεροναυτικές πληροφορίες							2		2			
17	Αεροδρόμια							2		2			

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
18	Παρακολούθηση πτήσης										2	2	4
19	Φρασεολογία										2		2
20	Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα										2		2
21	Διαχείριση επικίνδυνων υλικών στις αερομεταφορές										2		2
22	Ειδικά θέματα διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας										3	2	5
23	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα											3	3
24	Πρακτική εφαρμογή σχεδίασης πτήσης											2	2
ΣΥΝΟΛΟ		16	4	20	20	0	20	17	3	20	11	9	20

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και τη δομή του κλάδου των αερομεταφορών. Αρχικά, παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη του κλάδου των αερομεταφορών, και κυρίως της Πολιτικής Αεροπορίας, και συζητούνται οι σημαντικές τεχνολογικές εξελίξεις που επηρέασαν την ανάπτυξή τους. Στη συνέχεια, αναλύεται η άμεση και έμμεση επίδραση του κλάδου των αερομεταφορών στην οικονομία και την κοινωνία. Επιπλέον, αναλύονται οι βασικές κατηγορίες των πτήσεων και συζητούνται οι διαφορές τους. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/ες είναι σε θέση να συγκρίνουν τις ναυλωμένες πτήσεις (charter flights) με τις προγραμματισμένες πτήσεις (scheduled flights) και να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά των δύο κατηγοριών. Ακόμα, αναλύονται οι λειτουργίες της διοίκησης αεροδρομίων όπως και οι απαραίτητες δομές. Τέλος, συζητούνται οι εθνικοί και διεθνείς οργανισμοί που υπάρχουν στον χώρο των αερομεταφορών και γίνεται κριτική ανάλυση και αξιολόγηση του ρόλου τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τα δομικά μέρη του κλάδου των αερομεταφορών,
- εξετάζουν κριτικά την εξέλιξη του κλάδου των αερομεταφορών μελετώντας σημαντικά ιστορικά γεγονότα,
- περιγράφουν αναλυτικά τα είδη των πτήσεων,
- αναγνωρίζουν τον ρόλο των αερομεταφορών στην κοινωνία και την οικονομία μελετώντας σημαντικά μεγέθη της οικονομίας και της κοινωνίας,
- παρουσιάζουν αναλυτικά τις λειτουργίες διοίκησης των αεροδρομίων,
- εκθέτουν τα επιχειρήματά τους για τον ρόλο των εθνικών και διεθνών οργανισμών στον κλάδο των αερομεταφορών,
- ταξινομούν χρονικά τα ιστορικά γεγονότα που συντέλεσαν στην ανάπτυξη του κλάδου,
- αξιολογούν τις διαφορετικές κατηγορίες πτήσεων μελετώντας πρακτικά παραδείγματα,
- αξιολογούν τον ρόλο των αερομεταφορών για την κοινωνία και την οικονομία, χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα στοιχεία,
- ευαισθητοποιούνται για ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης κατά την αξιολόγηση των λειτουργιών της διοίκησης αεροδρομίων, και
- υιοθετούν κριτική στάση ως προς την επίδραση των μεταβολών του εξωτερικού περιβάλλοντος στη διοίκηση και την εξέλιξη των αερομεταφορών.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.B. ΝΟΜΟΙ, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ I

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και τις νομικές διατάξεις που σχετίζονται με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ). Αρχικά, παρουσιάζεται ο ρόλος της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, ενώ, στη συνέχεια, εξετάζονται οι γενικές διατάξεις που ισχύουν για τις αερομεταφορές σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα μας. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, αναλύονται οι «ελευθερίες του αέρα» και εξετάζονται διεξοδικά οι προϋποθέσεις για την απόκτηση εθνικότητας και νηολόγησης αεροσκάφους. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα είδη των πολιτικών αεροδρομίων και οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας. Επίσης, γίνεται αναφορά στις διαφορές ανάμεσα στις έννοιες της ναύλωσης-χρονοναύλωσης και μίσθωσης αεροσκάφους. Ακόμα, αναλύονται οι προϋποθέσεις και παρουσιάζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά εγγραφής υποθήκης αεροσκάφους και αλλαγής κυριότητας. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι ευθύνες του/της κυβερνήτη/τριας του αεροσκάφους, όπως και οι ενέργειες της ΥΠΑ, σε περίπτωση που το αεροσκάφος ίπταται ή εισέρχεται σε απαγορευμένη περιοχή. Τέλος, μέσα στη συγκεκριμένη ενότητα πραγματοποιείται περιγραφή των χαρακτηριστικών των αεροπορικών

ατυχημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τη λειτουργία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) χρησιμοποιώντας καθημερινά παραδείγματα,
- διακρίνουν τις «ελευθερίες του αέρα» σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα μας,
- εξηγούν τις γενικές διατάξεις που ισχύουν για τις αερομεταφορές ακολουθώντας τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα μας,
- κατηγοριοποιούν τα πολιτικά αεροδρόμια κατά είδος,
- εντοπίζουν τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας ακολουθώντας τις υπάρχουσες διατάξεις,
- εφαρμόζουν στην πράξη τις προϋποθέσεις για την απόκτηση εθνικότητας και νηολόγησης αεροσκάφους,
- συγκρίνουν τις περιπτώσεις ναύλωσης-χρονοναύλωσης και μίσθωσης αεροσκάφους χρησιμοποιώντας παραδείγματα,
- αναγνωρίζουν τον ρόλο της ΥΠΑ σε περιπτώσεις που το αεροσκάφος ίπταται ή εισέρχεται σε απαγορευμένη περιοχή,
- εντοπίζουν τα δικαιολογητικά εγγραφής υποθήκης αεροσκάφους και αλλαγής κυριότητας εφαρμόζοντας τον κώδικα αεροπορικού δικαίου,
- ασκούν κριτική σε αναφορές που μελετούν τα χαρακτηριστικά των αεροπορικών ατυχημάτων, και
- υιοθετούν τον κώδικα αεροπορικού δικαίου στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.1.Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ ΠΤΗΣΩΝ

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις εφαρμογές γραφείου που είναι απαραίτητες για τους επιμελητές πτήσεων. Έτσι, γίνεται παρουσίαση των διαφορετικών εφαρμογών γραφείου, των δυνατοτήτων τους και των αντίστοιχων τύπων αρχείων. Στη συνέχεια, γίνεται πρακτική εφαρμογή της επεξεργασίας κειμένου, της ανάπτυξης και επεξεργασίας λογιστικών φύλλων και της διαμόρφωσης παρουσιάσεων. Έτσι, παρουσιάζεται και εφαρμόζεται στην πράξη ο τρόπος δημιουργίας και επεξεργασίας κειμένου και πινάκων με χρήση των κατάλληλων εφαρμογών. Πραγματοποιείται προσθήκη φωτογραφιών και δημιουργούνται απαραίτητες λεζάντες. Επιπλέον, διαμορφώνεται σελιδοποιημένος πίνακας περιεχομένων ενοτήτων, εικόνων, πινάκων και παραρτημάτων. Στη συνέχεια, πραγματοποιούνται εισαγωγή και βασική επεξεργασία δεδομένων σε λογιστικά φύλλα μέσω εφαρμογών. Ακόμα, πραγματοποιείται παρουσίαση των δεδομένων με χρήση κατάλληλων

γραφημάτων. Επίσης, γίνεται διαμόρφωση παρουσιάσεων με χρήση κειμένου, εικόνων, πινάκων και άλλων πολυμέσων. Τέλος, κατά τη διάρκεια της ενότητας γίνεται χρήση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Έτσι, γίνεται παρουσίαση τόσο του τρόπου λήψης αλληλογραφίας και του εντοπισμού των βασικών χαρακτηριστικών αυτής όσο και της διαδικασίας διαμόρφωσης κατάλληλων απαντήσεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- εντοπίζουν τις διαθέσιμες εφαρμογές γραφείου,
- συγκρίνουν τις διαθέσιμες εφαρμογές γραφείου ως προς τις δυνατότητές τους,
- επεξεργάζονται διαφορετικούς τύπους αρχείων χρησιμοποιώντας εφαρμογές γραφείου,
- χρησιμοποιούν εφαρμογές γραφείου υπολογιστικού νέφους,
- συντάσσουν κείμενα, παρουσιάσεις και λογιστικά φύλλα χρησιμοποιώντας εφαρμογές γραφείου,
- επεξεργάζονται κείμενα,
- επεξεργάζονται γραφήματα ώστε να επικοινωνούν τα δεδομένα με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο,
- επεξεργάζονται πίνακες εγγράφων και παρουσιάσεων,
- επεξεργάζονται εικόνες εγγράφων και παρουσιάσεων,
- εργάζονται ομαδικά πάνω σε έγγραφα, παρουσιάσεις και λογιστικά φύλλα, και
- χρησιμοποιούν εφαρμογές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2)

2.1.Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ I

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τη φιλοσοφία κατασκευής των αεροσκαφών, τις βασικές αρχές σχεδίασης και τον τρόπο ελέγχου αυτών, καθώς και με τις βασικές αρχές πτήσης. Αρχικά, πραγματοποιείται εισαγωγή στη δομή των αεροσκαφών και αναλύονται έννοιες όπως αυτές των δυνάμεων, των αντοχών των υλικών και της κόπωσης. Στη συνέχεια, συζητούνται οι φιλοσοφίες κατασκευής των αεροσκαφών και αναλύονται τα βασικά δομικά τους στοιχεία. Κατά τη διάρκεια της ενότητας πραγματοποιείται ανάλυση της αεροδυναμικής συμπεριφοράς του αεροσκάφους και συζητούνται οι έννοιες των επιφανειών ελέγχου, των αξόνων κίνησης των πτερυγίων, της αεροτομής, της άντωσης και οπισθέλκουσας, των ορίων και των φακέλων πτήσης. Επίσης, γίνεται περιγραφή των συστημάτων προώθησης των αεροσκαφών και παρουσιάζονται τα βασικά όργανα πτήσης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές σχεδίασης αεροσκαφών,
- διαχωρίζουν τις κατηγορίες και τα είδη των αεροσκαφών κατανοώντας τον σκοπό χρήσης τους,
- αναλύουν έννοιες και αρχές αεροδυναμικής συμπεριφοράς αεροσκαφών,
- εντοπίζουν τους λόγους επιλογής συγκεκριμένων δομικών υλικών κατά την κατασκευή των αεροσκαφών,
- προσδιορίζουν τα όρια λειτουργίας κάθε αεροσκάφους σε δεδομένες συνθήκες πτήσης,
- διαχειρίζονται τα διαθέσιμα μέσα με τον αποδοτικότερο τρόπο,
- αξιοποιούν τις ενδείξεις των βασικών οργάνων πτήσης κατά τη σχεδίαση δρομολογίου,
- επιλύουν προβλήματα εκτέλεσης πτήσεων ακολουθώντας τις αρχές της αεροδυναμικής συμπεριφοράς,
- υιοθετούν συνεργατική συμπεριφορά ώστε να εργάζονται στενά με τα πληρώματα αέρος καθώς και με το προσωπικό επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, και
- ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της διά βίου μάθησης και επικαιροποίησης των γνώσεων σε θέματα σχετικά με τις αρχές σχεδίασης και πτήσης των αεροσκαφών.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.1.E. ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της μετεωρολογίας. Έτσι, πραγματοποιείται εισαγωγή σε έννοιες όπως είναι ο καιρός, η ατμόσφαιρα της Γης, η ακτινοβολία στην ατμόσφαιρα, η θερμοκρασία του αέρα, η υγρασία, η ατμοσφαιρική πίεση και ο άνεμος. Κατά τη διάρκεια της ενότητας αναλύεται διεξοδικά ο ρόλος του καιρού και της μετεωρολογίας. Γίνεται παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της επιστήμης της μετεωρολογίας και των βασικών κλάδων αυτής. Ακολουθεί ανάλυση της ατμόσφαιρας της Γης και συζητούνται η προέλευση και εξέλιξη της ατμόσφαιρας, η ατμοσφαιρική μάζα, το ύψος, η κατακόρυφη δομή, η διαίρεση (με βάση τη μεταβολή της θερμοκρασίας) και η χημική σύνθεση της ατμόσφαιρας. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα ατμοσφαιρικά μοντέλα. Στη συνέχεια, περιγράφονται αναλυτικά η ακτινοβολία της ατμόσφαιρας και οι έννοιες που αυτή περιλαμβάνει (φαινόμενο του θερμοκηπίου, ισοζύγιο ακτινοβολίας στην επιφάνεια της Γης κ.ά.). Επίσης, αναλύεται η σημασία της θερμοκρασίας του αέρα και της υγρασίας, της ατμοσφαιρικής πίεσης και του ανέμου. Τέλος, γίνεται αναφορά στις μετεωρολογικές

αναφορές όπως TAF, METAR, WARNINGS, SIGMET, AIRMET, SPECI.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές και έννοιες της μετεωρολογίας,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες που περιλαμβάνει η επιστήμη της μετεωρολογίας,
- παρουσιάζουν την ιστορική εξέλιξη της επιστήμης της μετεωρολογίας,
- αναλύουν την ατμόσφαιρα της Γης προσδιορίζοντας τα βασικά μέρη αυτής,
- προσδιορίζουν τις μεταβολές της θερμοκρασίας χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες κλίμακες,
- διακρίνουν τις μορφές υγρασίας,
- περιγράφουν τις μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης,
- περιγράφουν τις δυνάμεις που επιδρούν στην κίνηση του ανέμου,
- παρακολουθούν τις μετεωρολογικές συνθήκες χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα μέσα,
- προσαρμόζουν τις εργασίες τους βάσει των μετεωρολογικών συνθηκών,
- ευαισθητοποιούνται σχετικά με μετεωρολογικά ζητήματα που επιδρούν στην ασφάλεια των πτήσεων, και
- αξιοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις εντός του πλαισίου της λειτουργίας του αεροδρομίου για την προετοιμασία, διεξαγωγή και παρακολούθηση μιας πτήσης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.1.ΣΤ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ I

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με την ειδική αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται από την ειδικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων. Η αγγλική γλώσσα αποτελεί τη διεθνή γλώσσα της αεροναυτιλίας και μέσω αυτής γίνεται η συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων μίας πτήσης. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη τη διαπολιτισμική διάσταση του επαγγέλματος του επιμελητή πτήσεων, κατά τη διάρκεια της ενότητας διδάσκεται η ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα που χρησιμοποιείται στο επάγγελμα. Αρχικά, αναλύεται σε γραπτό και προφορικό επίπεδο η τεχνική ορολογία των βασικών χαρακτηριστικών των αεροσκαφών. Στη συνέχεια, αναλύεται η ορολογία που χρησιμοποιείται στην αεροπορική μετεωρολογία και στην αεροναυτιλία και παρουσιάζονται πρακτικά παραδείγματα. Τέλος, διδάσκεται η αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται κατά τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν στην αγγλική γλώσσα (γραπτώς και προφορικώς) τα βασικά χαρακτηριστικά των αεροσκαφών,
- αναγνωρίζουν τους αγγλικούς όρους που χρησιμοποιούνται κατά τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας,
- απαριθμούν στην αγγλική γλώσσα (γραπτώς και προφορικώς) τις βασικές αρχές της μετεωρολογίας,
- εκφράζουν τους βασικούς ειδικούς όρους της αεροναυτιλίας στην αγγλική γλώσσα,
- εντοπίζουν την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- εκφράζονται χρησιμοποιώντας την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- υιοθετούν την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας,
- εκτιμούν την αξία της ειδικής ορολογίας στην αγγλική γλώσσα λαμβάνοντας υπόψη τη διαπολιτισμική διάσταση του επαγγέλματος, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της κοινής ορολογίας κατά την άσκηση του καθήκοντός τους σε έκτακτες συνθήκες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A. ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές και πρακτικές της αεροναυτιλίας που είναι χρήσιμες κατά τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση των πτήσεων. Έτσι, κατά τη διάρκεια της ενότητας διδάσκονται οι απαραίτητες πληροφορίες πλοήγησης που διασφαλίζουν την ασφάλεια των πτήσεων. Αρχικά, παρουσιάζονται οι βασικοί ορισμοί και οι αρχές της αεροναυτιλίας. Γίνεται αναφορά στα συστήματα, στον εξοπλισμό και στις διαδικασίες που χρησιμοποιούν οι επιμελητές πτήσεων από τη στιγμή της απογείωσης μέχρι τη στιγμή της προσγείωσης. Στη συνέχεια, αναλύονται τα σύμβολα των ραδιοναυτιλιακών χαρτών και παρουσιάζονται οι διαφορετικές ναυτιλιακές προβολές. Επίσης, επεξηγούνται οι έννοιες της θέσης και της απόστασης και γίνεται χρήση της κατάλληλης ορολογίας μέσω πρακτικών παραδειγμάτων. Επίσης, τονίζεται η χρησιμότητα της παγκόσμιας ώρας UTC και παρουσιάζονται οι χρονικές ζώνες. Τέλος, γίνεται ανάλυση σχετικών εννοιών όπως είναι το «πρώτο φως» και το «τελευταίο φως».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν τις βασικές αρχές της αεροναυτιλίας,
- εξηγούν τα σύμβολα των ραδιοναυτιλιακών χαρτών ακολουθώντας τις αρχές της αεροναυτιλίας,
- περιγράφουν τη χρησιμότητα της παγκόσμιας ώρας UTC σύμφωνα με τις αρχές της αεροναυτιλίας,
- αναγνωρίζουν τις διαφορετικές ναυτιλιακές προβολές ακολουθώντας τις αρχές της αεροναυτιλίας,
- περιγράφουν έννοιες όπως το «πρώτο φως» και το «τελευταίο φως»,
- εντοπίζουν τη θέση και την απόσταση του αεροσκάφους χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο εξοπλισμό,
- περιγράφουν τις έννοιες της θέσης και της απόστασης χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα σύμβολα,
- αναγνωρίζουν τις ιδιότητες του χάρτη κατανοώντας τις μεθόδους προβολής μιας στρογγυλής Γης σε επίπεδο χαρτί,
- χρησιμοποιούν τους ραδιοναυτιλιακούς χάρτες στο πλαίσιο της εργασίας τους,
- μετατρέπουν την τοπική ώρα σε παγκόσμια (UTC) εκτιμώντας τη χρησιμότητα της τελευταίας,
- αξιοποιούν τις αποκτηθείσες γνώσεις για την πραγματοποίηση ασφαλών πτήσεων, και
- προσαρμόζουν τις αποκτηθείσες γνώσεις σε διαφορετικές συνθήκες και περιπτώσεις με σκοπό την πραγματοποίηση ασφαλών πτήσεων.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.2.B. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας. Αρχικά, γίνεται εισαγωγή στην έννοια του εναέριου χώρου και παρουσιάζονται οι έννοιες των χωρικών/διεθνών υδάτων και του εθνικού/διεθνούς εναέριου χώρου, όπως και των περιοχών του ελεγχόμενου και μη ελεγχόμενου εναέριου χώρου. Επίσης, αναλύονται οι προδιαγραφές ελάχιστης απόδοσης πλοήγησης και διδάσκονται οι Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας (ATS). Έτσι, παρουσιάζεται η αρμοδιότητα παροχής εναέριας κυκλοφορίας από τις μονάδες εναέριας κυκλοφορίας και γίνεται εισαγωγή στις Υπηρεσίες Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (ATCS), Υπηρεσίες Ελέγχου Περιοχής (ACC), Υπηρεσίες Ελέγχου Προσέγγισης (APP), Υπηρεσίες Ελέγχου Αεροδρομίου (TOWER). Ακολουθεί περιγραφή των απαιτήσεων των μονάδων εναέριας κυκλοφορίας και εξετάζονται οι Υπηρεσίες Πληροφοριών Πτήσης (FIS). Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται η Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσης επί Διαδρομής, η Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσης Αεροδρομίου (AFIS), η αυτόματη εξυπηρέτηση πληροφοριών τερματικού

σταθμού (ATIS) καθώς και οι Υπηρεσίες Παροχής Ηφαιστειακών Πληροφοριών (VOLMET). Τέλος, κατά τη διάρκεια της ενότητας γίνεται απλή αναφορά στη Συμβουλευτική Υπηρεσία Εναέριας Κυκλοφορίας (ATAS) καθώς και στην Υπηρεσία Έρευνας και Διάσωσης (SAR).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- κατατάσσουν σε κατηγορίες τις Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας (ATS),
- απαριθμούν τις Υπηρεσίες Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (ATCS),
- περιγράφουν τις ελεγχόμενες και μη ελεγχόμενες περιοχές στο FIR/UIR Αθηνών,
- αναγνωρίζουν τον εναέριο χώρο στον οποίο παρέχεται η Υπηρεσία Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας,
- εφαρμόζουν τις απαραίτητες γνώσεις για την παροχή βοήθειας σε αεροσκάφος σε κίνδυνο,
- διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ του εθνικού και διεθνούς εναέριου χώρου καθώς και μεταξύ εθνικών και διεθνών υδάτων,
- εντοπίζουν τα είδη και τις πηγές των αεροναυτικών πληροφοριών που παρέχονται στους επιμελητές πτήσεων,
- διακρίνουν τις περιοχές που περιέχονται στον ελεγχόμενο εναέριο χώρο και εκείνες που ανήκουν στον μη ελεγχόμενο εναέριο χώρο,
- διακρίνουν τις VFR και IFR πτήσεις, τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων αυτές εκτελούνται,
- εκτιμούν τη σημασία των Υπηρεσιών Εναέριας Κυκλοφορίας (ATS) για την ασφαλή εκτέλεση των πτήσεων, και
- σχεδιάζουν και να επιβλέπουν τις πτήσεις.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5)

2.2.Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τα ζητήματα και τις αρχές ασφάλειας και προστασίας των πτήσεων, όπως και να κατανοήσουν την κομβική σημασία του επαγγέλματός τους σε αυτήν. Έτσι, πραγματοποιείται εισαγωγή στους παράγοντες κινδύνου κατά την πτήση και αναλύονται οι διαδικασίες και πρακτικές διαχείρισης αυτών, όπως αυτές ορίζονται από τους Διεθνείς Κανονισμούς του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια των Πτήσεων (EUROCONTROL) αλλά και της ελληνικής νομοθεσίας. Αρχικά, παρουσιάζονται τα μέτρα προστασίας σύμφωνα με τους κανονισμούς της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ). Στη συνέχεια, συζητιούνται οι οδηγίες και τα μέτρα προστασίας και ασφάλειας των αεροδρομίων (συσκευές ανίχνευσης εύφλεκτων

υλικών και ελέγχου χειραποσκευών, διαδικασίες check-in, περιορισμοί στο βάρος των χειραποσκευών κ.ά.). Επίσης, εξετάζονται οι οδηγίες και τα μέτρα προστασίας και ασφάλειας των αεροπορικών εταιρειών (διαδικασίες εκπαίδευσης πληρώματος σε θέματα επαγρύπνησης και ετοιμότητας, εσωτερικού ελέγχου αεροσκάφους κ.ά.). Ακόμα, αναλύονται οι διαδικασίες διαχείρισης έκτακτων και επικίνδυνων καταστάσεων (εκρηκτικοί μηχανισμοί, σήματα συναγερμού ασφαλείας κ.ά.). Τέλος, πραγματοποιείται εξάσκηση στον τρόπο επικοινωνίας με τις κατάλληλες αρχές σε περιπτώσεις έκτακτων και επικίνδυνων περιστατικών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- ανακαλούν τους κανονισμούς και τις διαδικασίες της ΥΠΑ σε σχέση με τις διαδικασίες και πρακτικές διαχείρισης κινδύνου και έκτακτης ανάγκης,
- αναγνωρίζουν τα μέτρα προστασίας και ασφάλειας των αεροδρομίων,
- εφαρμόζουν τους κανόνες προστασίας και ασφάλειας διαφορετικών αεροδρομίων σε κάθε περίπτωση,
- εφαρμόζουν τα μέτρα προστασίας και ασφάλειας των αεροπορικών εταιρειών,
- εξετάζουν πιθανούς επισφαλείς παράγοντες κατά την εκτέλεση των πτήσεων,
- διακρίνουν τις διαφορές των κανόνων προστασίας και ασφάλειας μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών,
- συνεργάζονται με άλλους φορείς για την αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων κατά την πτήση,
- διαχειρίζονται έκτακτες καταστάσεις ακολουθώντας τις κατάλληλες διαδικασίες,
- επικοινωνούν με τις υπεύθυνες αεροναυτικές αρχές σε περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών,
- ευαισθητοποιούνται για τη σημασία της συνεχούς εκπαίδευσης του πληρώματος σε θέματα επαγρύπνησης και ετοιμότητας, και
- υιοθετούν τους κανόνες προστασίας πτήσεων κατά την εργασία τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3)

2.2.Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ II

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τα βασικά συστήματα και τους μηχανισμούς ασφαλείας, τις διαδικασίες φόρτωσης και την ανάλυση πινάκων, επιδόσεων και προβλημάτων που δύνανται να ανακύψουν. Αρχικά, γίνεται εισαγωγή στα συστήματα προσγείωσης και διεύθυνσης καθώς και στα υδραυλικά και ηλεκτρονικά συστήματα του αεροσκάφους. Στη

συνέχεια, συζητιούνται το σύστημα καυσίμων, το σύστημα συμπίεσης και το σύστημα κλιματισμού. Επίσης, παρουσιάζονται το σύστημα αντιπαγοποίησης και αποπαγοποίησης καθώς και οι μηχανισμοί ασφαλείας. Επίσης, διδάσκονται οι έννοιες του κέντρου βάρους και φόρτωσης και αναλύονται η επίδοση και οι περιορισμοί λειτουργίας. Τέλος, γίνεται χρήση πρακτικών παραδειγμάτων σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την επίδοση του αεροσκάφους, με τον εντοπισμό προβλημάτων στη φόρτωση του αεροσκάφους, τον υπολογισμό των αποστάσεων απογείωσης και προσγείωσης και με τον υπολογισμό των ορίων λειτουργίας δεδομένων των συνθηκών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν τα βασικά συστήματα του αεροσκάφους,
- εξηγούν τη λειτουργία του αεροσκάφους και τον ρόλο των βασικών συστημάτων του αεροσκάφους σε αυτή,
- εντοπίζουν προβλήματα στη φόρτωση του αεροσκάφους,
- εκτιμούν τον ρόλο των μηχανισμών ασφαλείας του αεροσκάφους,
- εντοπίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις του αεροσκάφους και τους περιορισμούς που προκύπτουν,
- προσδιορίζουν τα όρια λειτουργίας κάθε αεροσκάφους σε δεδομένες συνθήκες πτήσης,
- υπολογίζουν αποστάσεις απογείωσης και προσγείωσης του αεροσκάφους χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εγχειρίδια,
- επιλύουν προβλήματα φόρτωσης του αεροσκάφους εφαρμόζοντας τις κατάλληλες γνώσεις,
- υιοθετούν συνεργατική συμπεριφορά ώστε να εργάζονται στενά με τα πληρώματα αέρος καθώς και με το προσωπικό επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, και
- ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της διά βίου μάθησης και επικαιροποίησης των γνώσεων σε θέματα σχετικά με τα συστήματα του αεροσκάφους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.E. ΝΟΜΟΙ, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ & ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ II

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις νομικές έννοιες της αεροπορικής εκμετάλλευσης των μέσων, τη στελέχωση των αεροσκαφών και τις τυπικές προϋποθέσεις των πληρωμάτων τους, καθώς και με τις αεροπορικές συμβάσεις. Αρχικά, πραγματοποιείται εισαγωγή στο νομικό πλαίσιο που θεραπεύει την εκμετάλλευση αεροσκαφών (δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης) και ελικοπτερου. Στη συνέχεια, αναλύονται οι νομικές διατάξεις για τα πληρώματα αεροσκαφών και παρουσιάζονται οι προϋποθέσεις ανάληψης θέσης πληρώματος

αεροσκάφους. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, εξετάζονται οι διεθνείς και πολυεθνείς αεροπορικές συμβάσεις και τονίζεται η σημασία της εφαρμογής των αεροπορικών κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, παρουσιάζονται το νομικό πλαίσιο και οι διατάξεις που ορίζουν τη λειτουργία των αεροδρομίων, τον ρόλο και τα καθήκοντα των αερολιμεναρχών και τις διαδικασίες εναέριας κυκλοφορίας. Ακόμα, εξετάζονται οι διαταγές πτήσης σύμφωνα με το άρθρο 8 και τον κανονισμό (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα των επιβατών/ίδων. Τέλος, αναλύονται η νομοθεσία και οι διατάξεις περί ασφάλισης πληρωμάτων και επιβατών/ίδων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν τις προϋποθέσεις ανάληψης θέσης πληρώματος αεροσκάφους,
- εντοπίζουν το νομικό πλαίσιο για την ασφάλιση πληρωμάτων και επιβατών/ίδων,
- εντοπίζουν τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα των επιβατών/ίδων,
- περιγράφουν τις προϋποθέσεις εκμετάλλευσης αεροσκάφους και ελικοπτέρου,
- διαχωρίζουν τις προϋποθέσεις εκμετάλλευσης αεροσκαφών δημόσιας χρήσης από εκείνες των αεροσκαφών ιδιωτικής χρήσης,
- αξιολογούν διεθνείς και πολυεθνείς αεροπορικές συμβάσεις ως προς την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας,
- εφαρμόζουν τους αεροπορικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,
- αξιολογούν τη λειτουργία των αεροδρομίων και την εφαρμογή των καθηκόντων του εκάστοτε αερολιμενάρχη ως προς την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, και
- υιοθετούν τους κανονισμούς και τις διατάξεις που διέπουν την αεροπλοΐα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3)

2.2.ΣΤ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ II

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με την ειδική αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται από την ειδικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων. Η αγγλική γλώσσα αποτελεί τη διεθνή γλώσσα της αεροναυτιλίας και μέσω αυτής γίνεται η συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων μίας πτήσης. Η συγκεκριμένη ενότητα εμβαθύνει στην αγγλική ορολογία που

διδάχθηκε στο προηγούμενο εξάμηνο. Έτσι, μέσω παραδειγμάτων που προσομοιώνουν αληθινές καταστάσεις, γίνεται χρήση της αγγλικής ορολογίας που χρησιμοποιείται κατά τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται η αγγλική ορολογία που έχει καθιερωθεί και χρησιμοποιείται κατά τη σχεδίαση πτήσης. Επίσης, αναλύεται η τεχνική ορολογία που χρησιμοποιείται στα ραδιοβοηθήματα. Κατά τη διάρκεια της ενότητας χρησιμοποιούνται πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις αναφορικά με τη χρήση της αγγλικής ορολογίας στη σχεδίαση πτήσης και στην κατανόηση των ραδιοβοηθημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τους αγγλικούς όρους που χρησιμοποιούνται στα ραδιοβοηθήματα,
- αναγνωρίζουν τους αγγλικούς όρους που χρησιμοποιούνται στη σχεδίαση πτήσης,
- διατυπώνουν τους βασικούς ειδικούς όρους της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας στην αγγλική γλώσσα,
- υιοθετούν την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- εκφράζονται χρησιμοποιώντας την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- χρησιμοποιούν την ειδική ορολογία της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο της εργασίας τους,
- χρησιμοποιούν την ειδική ορολογία κατά τη σχεδίαση πτήσης,
- εκτιμούν την αξία της ειδικής ορολογίας στην αγγλική γλώσσα λαμβάνοντας υπόψη τη διαπολιτισμική διάσταση του επαγγέλματος, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της κοινής ορολογίας κατά την άσκηση τους καθήκοντος σε έκτακτες συνθήκες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3)

2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές λειτουργίας και χρήσης ραδιοβοηθημάτων καθώς και με το πλέγμα των δικτύων και εξοπλισμών των τηλεπικοινωνιών και τα μέσα χρήσης. Έτσι, κατά τη διάρκεια της ενότητας αναλύεται η θεωρία εξάπλωσης κυμάτων,

παρουσιάζονται τα είδη των ραδιοβοηθημάτων και περιγράφονται οι αρχές λειτουργίας των RADAR. Αρχικά, πραγματοποιείται εισαγωγή στις βασικές έννοιες της θεωρίας εξάπλωσης κυμάτων, όπως είναι οι έννοιες της περιόδου, της συχνότητας, του ηχητικού κύματος, του μήκους κύματος κ.ά. Στη συνέχεια, διδάσκονται τα είδη των ραδιοβοηθημάτων και γίνεται εξάσκηση στον τρόπο χρήσης τους, τόσο κατά τη σύνταξη ενός σχεδίου πτήσης όσο και κατά την παρακολούθηση μίας πτήσης. Ακόμα, αναλύονται οι αρχές λειτουργίας των RADAR. Επιπλέον, αναλύονται η λειτουργία VOR, η λειτουργία ILS και τα ραδιοβοηθήματα NDB, DME καθώς και ο συνδυασμός αυτών. Τέλος, παρουσιάζονται η πλοήγηση RNAV, η πλοήγηση με GPS και το σύστημα LORANC.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν το πλέγμα των δικτύων των τηλεπικοινωνιών που χρησιμοποιούνται κατά την εκτέλεση των πτήσεων,
- κατονομάζουν τα είδη των ραδιοβοηθημάτων,
- απαριθμούν τις αρχές λειτουργίας των ραντάρ,
- αναλύουν τη θεωρία γύρω από την εξάπλωση κυμάτων,
- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες που περιλαμβάνει η θεωρία εξάπλωσης κυμάτων,
- γνωρίζουν τη θεωρία γύρω από τη ναυτιλία RNAV,
- αναλύουν τη θεωρία γύρω από τη ναυτιλία με GPS,
- περιγράφουν τη θεωρία γύρω από τη ναυτιλία με LORAN C,
- αξιοποιούν τη γνώση των ραδιοβοηθημάτων για τη σωστή χρήση των αεροναυτιλιακών χαρτών,
- εκτιμούν τη σημασία των ραδιοβοηθημάτων στην εκτέλεση ενόργανων διαδικασιών (ανόδου και καθόδου),
- προσδιορίζουν τον τρόπο χρήσης των ραδιοβοηθημάτων, και
- αντιλαμβάνονται τη σημασία σωστής χρήσης των τηλεπικοινωνιών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.3.B. ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΕΡΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές των κανόνων πτήσεως. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έχουν ήδη γνωρίσει την έννοια του εναέριου χώρου καθώς και τις Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας (ATS) στο προηγούμενο εξάμηνο. Έτσι, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης ενότητας παρουσιάζονται οι βασικοί κανόνες αέρος που διέπουν την εναέρια κυκλοφορία (ενόργανες και εξ όψεως διαδικασίες πτήσης) και στους οποίους βασίζεται το σύνολο των πτήσεων. Έτσι, γίνεται ανάλυση του τρόπου με τον οποίο ίπτανται τα αεροσκάφη, αλλά και παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία για τη συμπλήρωση των σχεδίων πτήσης και άλλων αεροναυτικών μηνυμάτων.

Επίσης, περιγράφονται σε αρχικό στάδιο τα είδη διαχωρισμού των αεροσκαφών, καθότι με αυτά επιτυγχάνεται μια ασφαλής πτήση. Επίσης, σημαντική γνώση αποκτιέται από τον τρόπο με τον οποίο τα αεροσκάφη λαμβάνουν ύψος από την αρμόδια Υπηρεσία Εναέριας Κυκλοφορίας ανάλογα με το ίχνος το οποίο ίπταται. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται πάνω σε πρακτικά παραδείγματα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διατυπώνουν τους κανόνες πτήσης (διά οργάνων και εξ όψεως),
- αναγνωρίζουν τα επίπεδα πλεύσης ανάλογα με την πορεία των αεροσκαφών,
- εντοπίζουν τις περιοχές (εναέριας κυκλοφορίας) μέσα στις οποίες ίπτανται τα αεροσκάφη ανάλογα με τον υφιστάμενο κανόνα πτήσης,
- επιλέγουν τα κατάλληλα επίπεδα πλεύσης των αεροσκαφών ανάλογα με τη διεύθυνση στην οποία ίπτανται,
- αναγνωρίζουν τα βασικά είδη διαχωρισμού των αεροσκαφών από την Υπηρεσία Εναέριας Κυκλοφορίας,
- αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Εναέριας Κυκλοφορίας για τη διεκπεραίωση των πτήσεων,
- περιγράφουν τους κανόνες πτήσης διά οργάνων (IFR) και τους κανόνες πτήσης εξ όψεως (VFR),
- συγκρίνουν τους κανόνες πτήσης διά οργάνων με τους κανόνες πτήσης εξ όψεως,
- συνδυάζουν τις πληροφορίες του πίνακα επιπέδων πλεύσης για την εξαγωγή συμπερασμάτων,
- εφαρμόζουν το είδος κανόνων πτήσης σύμφωνα με τον σχεδιασμό του/της κυβερνήτη/τριας του αεροσκάφους, και
- σχεδιάζουν και να επιβλέπουν τις πτήσεις.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (5), Εργαστήριο (3), Σύνολο (8)

2.3.Γ. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ III

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με την ειδική αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται από την ειδικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων. Η αγγλική γλώσσα αποτελεί τη διεθνή γλώσσα της αεροναυτιλίας και μέσω αυτής γίνεται η συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων μίας πτήσης. Η συγκεκριμένη ενότητα εμβαθύνει στην αγγλική ορολογία που διδάχθηκε κατά τα δύο προηγούμενα εξάμηνα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες καλούνται να χρησιμοποιήσουν μέσω πρακτικών παραδειγμάτων την αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται στα ραδιοβοηθήματα. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται εισαγωγή στην αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται στις τηλεπικοινωνίες.

Παρουσιάζονται οι σχετικοί όροι και επιτυγχάνεται εξοικείωση μέσω εργασίας σε διαφορετικά πρακτικά παραδείγματα τηλεπικοινωνιών. Τέλος, συζητιέται το ζήτημα της διαπολιτισμικότητας του επαγγέλματος και της σημασίας ύπαρξης και υιοθέτησης κοινής ορολογίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τους αγγλικούς όρους που χρησιμοποιούνται στα ραδιοβοηθήματα,
- αναγνωρίζουν τους αγγλικούς όρους που χρησιμοποιούνται στις τηλεπικοινωνίες,
- εκφράζουν τους βασικούς ειδικούς όρους των ραδιοβοηθημάτων στην αγγλική γλώσσα,
- υιοθετούν την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- εκφράζονται χρησιμοποιώντας την ειδική ορολογία στην αγγλική γλώσσα κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- χρησιμοποιούν την ειδική ορολογία των τηλεπικοινωνιών στο πλαίσιο της εργασίας τους,
- επιλέγουν την κατάλληλη αγγλική ορολογία για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων,
- εκτιμούν την αξία της ειδικής αγγλικής ορολογίας λαμβάνοντας υπόψη τη διαπολιτισμική διάσταση του επαγγέλματος, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της κοινής ορολογίας κατά την άσκηση του καθήκοντος σε έκτακτες συνθήκες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4)

2.3.Δ. ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις αεροναυτικές πληροφορίες. Πραγματοποιείται παρουσίαση και ανάλυση των εκδόσεων αεροναυτικών πληροφοριών (AIP). Κατά τη διάρκεια της ενότητας εξετάζονται τόσο οι σταθερές αεροναυτικές πληροφορίες όσο και οι αεροναυτικές τροποποιήσεις (AIP Amendments) καθώς και οι συμπληρωματικές αεροναυτικές πληροφορίες (Supplements) ενός εγχειριδίου αεροναυτικών πληροφοριών. Επίσης, γίνεται περιγραφή της διαδικασίας έκδοσης, της σημασίας, του περιεχομένου και της χρησιμότητας των αεροναυτικών χαρτών. Επιπλέον, αναλύονται τα είδη αεροναυτικών αγγελιών (NOTAM), οι εγκύκλιοι για τις αεροπορικές δραστηριότητες (AIC) κ.ά. Εκτός από τη διαδικασία παραγωγής και διανομής των αγγελιών (NOTAM) αναλύεται και το περιεχόμενό τους. Ακόμα, γίνεται παρουσίαση των εγκυκλίων (AIC) που περιέχουν πληροφορίες που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ειδοποιήσεις. Τέλος,

παρουσιάζεται το χρονοδιάγραμμα παραγωγής αεροναυτικών πληροφοριών (AIRAC).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν την έκδοση αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- εντοπίζουν τις διαδικασίες κατά τις οποίες θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις τροποποιήσεις, τις προσθήκες και τις εγκυκλίους της έκδοσης αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- εντοπίζουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις τροποποιήσεις (Amendments) μιας έκδοσης αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- εντοπίζουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις προσθήκες (Supplement) μιας έκδοσης αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- εντοπίζουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις εγκυκλίους AIC μιας έκδοσης αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- περιγράφουν το περιεχόμενο των αγγελιών (NOTAM) για κάθε αεροπορική δραστηριότητα,
- περιγράφουν το περιεχόμενο των αεροναυτικών χαρτών,
- συγκρίνουν τις διαφορετικές εκδόσεις αεροναυτικών πληροφοριών (AIP),
- εφαρμόζουν το χρονοδιάγραμμα παραγωγής αεροναυτικών πληροφοριών,
- εφαρμόζουν τα είδη των αεροναυτικών πληροφοριών για τη διεκπεραίωση των πτήσεων, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της έκδοσης και χρήσης των διαφορετικών εκδόσεων αεροναυτικών πληροφοριών (AIP) κατά την εργασία τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.E. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και αρχές συμμόρφωσης και λειτουργίας των αεροδρομίων. Αρχικά, αναλύονται τα χαρακτηριστικά και οι κατηγορίες των αεροδρομίων και παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που παρέχονται από αυτά, τόσο στις αεροπορικές εταιρείες όσο και στους/στις επιβάτες/ιδες. Στη συνέχεια, αναλύεται η λειτουργία της διαχείρισης των αεροδρομίων και συζητιέται η πολυπλοκότητά της, λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία στην οποία υπάγονται. Επίσης, γίνεται εισαγωγή στα τεχνικά χαρακτηριστικά των αεροδρομίων, διδάσκονται τα κριτήρια σχεδίασής τους και παρουσιάζονται οι τεχνικές μέτρησης της τριβής των αεροδιαδρόμων. Ακόμα, πραγματοποιείται ανάλυση των οπτικών βοηθημάτων και των προδιαγραφών φωτισμού των αεροδρομίων.

Τέλος, πραγματοποιείται ανάλυση της διαχείρισης του αεροδρομίου, όπως και των υπηρεσιών αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά των αεροδρομίων,
- αναλύουν τη λειτουργία διαχείρισης των αεροδρομίων,
- αναγνωρίζουν τη σημασία των υπηρεσιών αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών,
- αναγνωρίζουν τα κριτήρια σχεδίασης των αεροδρομίων,
- συγκρίνουν τον φωτισμό διαφορετικών αεροδρομίων με βάση τα χαρακτηριστικά τους,
- εντοπίζουν τα οπτικά βοηθήματα σε διαφορετικά αεροδρόμια,
- συγκρίνουν την τριβή διαφορετικών αεροδιαδρόμων βασιζόμενοι/ες στις τεχνικές μέτρησης της τριβής των αεροδιαδρόμων,
- εντοπίζουν καλά παραδείγματα διαχείρισης αεροδρομίων,
- αντιλαμβάνονται τη σημασία των υπηρεσιών αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών στην ασφάλεια των πτήσεων, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της διά βίου μάθησης και συνεχούς ενημέρωσης σε θέματα διαχείρισης και σχεδίασης αεροδρομίων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΤΗΣΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες και πρακτικές παρακολούθησης πτήσης, καθώς συχνά υπάρχει περίπτωση μεταβολών στο αρχικό σχέδιο πτήσης. Έτσι, η ενότητα στοχεύει στο να προετοιμάσει κατάλληλα τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την καταγραφή της πραγματικής πτήσης. Η τελευταία έχει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις που η διαχείριση εναέριας κυκλοφορίας επιβάλλει αλλαγές λόγω έκτακτων καιρικών συνθηκών στη διάρκεια της διαδρομής ή στον αεροδρόμιο, αναταράξεων, διαθεσιμότητας καυσίμων, αστοχιών του εξοπλισμού κατά τη διαδρομή ή άλλων ζητημάτων. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, παρουσιάζονται οι πιθανές αστοχίες του εξοπλισμού πτήσης και συζητιέται η επίδρασή τους στην απόδοση της πτήσης. Επιπλέον, εξετάζονται οι πιθανές μεταβολές του καιρού και οι αλλαγές που αυτές επιφέρουν στο αρχικό σχέδιο πτήσης. Ακόμα, τονίζεται η επίδραση των περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης και κινδύνου (βλάβη μηχανής, αλλαγή στην πίεση της καμπίνας, πυρκαγιά κ.ά.) στο αρχικό σχέδιο πτήσης και αναλύεται η μέθοδος καταγραφής τους. Τέλος, παρουσιάζονται τα είδη αναφορών που

εκδίδονται κατά τη λειτουργία της παρακολούθησης πτήσεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν τη διαδικασία παρακολούθησης πτήσης,
- αναγνωρίζουν τα είδη αναφορών που εκδίδονται κατά τη λειτουργία της παρακολούθησης πτήσεων,
- αναγνωρίζουν τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης κατά την εκτέλεση της πτήσης,
- αξιολογούν τις έκτακτες καταστάσεις και κινδύνους που επιβάλλουν οι μεταβολές στο αρχικό σχέδιο πτήσης,
- καταγράφουν την πραγματική κατανάλωση καυσίμων, τις καιρικές συνθήκες, τις βλάβες του εξοπλισμού και την επίδοση του αεροσκάφους κατά τη διάρκεια της πτήσης,
- καταγράφουν τις έκτακτες καταστάσεις και κινδύνους που επιβάλλουν μεταβολές στο αρχικό σχέδιο πτήσης,
- προτείνουν πιθανές εναλλακτικές λύσεις λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες συνθήκες και τις δυνατότητες του αεροσκάφους,
- ενεργούν σε επικίνδυνες καταστάσεις ή καταστάσεις ανάγκης μιας εν εξελίξει πτήσης,
- υιοθετούν την αρχή της ασφάλειας των πτήσεων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, και
- αντιλαμβάνονται τη σημασία της σωστής διαχείρισης έκτακτων καταστάσεων και κινδύνων ως προς τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.4.B. ΦΡΑΣΕΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να προσφέρει στους/στις εκπαιδευόμενους/ες τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με την ειδική φρασεολογία στη ραδιοηλεκτρονική μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών στη διαδικασία πτήσης. Αρχικά, πραγματοποιείται εισαγωγή στην απαραίτητη φρασεολογία και εφαρμόζεται κατά περίπτωση η απαραίτητη φρασεολογία. Στη συνέχεια, γίνεται εξάσκηση στην ερμηνεία και χρήση της κατάλληλης φρασεολογίας κατά την αναχώρηση της πτήσης και την άφιξη των αεροσκαφών. Επίσης, γίνεται εξάσκηση μέσω πρακτικών εφαρμογών στην αλληλουχία των επικοινωνιών που πραγματοποιούνται στο αεροδρόμιο και στη διαδικασία ελέγχου των αεροσκαφών μέσω ασυρμάτου. Τέλος, εξετάζονται οι περιπτώσεις επικοινωνίας του/της χειριστή/τριας αεροσκάφους με τη μονάδα εναέριας κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια των φάσεων μιας πτήσης, όπως: εκκίνηση αεροσκάφους, τροχοδρόμηση, απογείωση, διαδικασία ανόδου, πορεία επί διαδρομής, διαδικασία καθόδου, προσγείωση και τροχοδρόμηση αλλά και σε επικίνδυνες και έκτακτες καταστάσεις.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν την ειδική ορολογία στη ραδιοτηλεπικοινωνία μεταξύ των χειριστών/τριών των αεροσκαφών και των μονάδων εναέριας κυκλοφορίας στη διάρκεια μιας πτήσης,
- περιγράφουν την αλληλουχία των επικοινωνιών που πραγματοποιούνται στο αεροδρόμιο κατά περίπτωση,
- χρησιμοποιούν την απαραίτητη φρασεολογία για την τροχοδρόμηση, απογείωση, διαδικασία ανόδου, πορεία επί διαδρομής, διαδικασία καθόδου και προσγείωση ενός αεροσκάφους,
- κατανοούν την αμφίδρομη επικοινωνία και τη φρασεολογία μεταξύ αεροσκάφους και μονάδων εναέριας κυκλοφορίας (πύργος ελέγχου, Υπηρεσία Ελέγχου Προσέγγισης, Υπηρεσία Ελέγχου Περιοχής και Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσης),
- διαμορφώνουν την απαραίτητη αλληλουχία των επικοινωνιών που πραγματοποιούνται στο αεροδρόμιο κατά περίπτωση,
- παρακολουθούν τη διαδικασία ελέγχου των αεροσκαφών μέσω ασυρμάτου,
- προσαρμόζονται στις διαφορετικές περιπτώσεις επικοινωνίας,
- αντιλαμβάνονται τη σημασία σωστής χρήσης της φρασεολογίας, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της ύπαρξης κοινής φρασεολογίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3)

2.4.Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες της διαχείρισης ανθρώπινου παράγοντα και τη διαχείριση πόρων πληρώματος. Αρχικά, μελετώνται οι ανθρώπινες ικανότητες και δεξιότητες και εντοπίζονται οι πιθανοί περιορισμοί. Επιπλέον, μελετάται η ανθρώπινη συμπεριφορά και η διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της εργασίας. Πραγματοποιείται διάκριση της «καλής» από την «κακή» επίδοση και τονίζεται η σημασία της υποστήριξης και ενδυνάμωσης του πληρώματος για την αντιμετώπιση κρίσεων και δύσκολων καταστάσεων. Επίσης, εξετάζεται η σημασία της ιεράρχησης προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση απαιτητών καταστάσεων. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν τον εαυτό τους ως μέλος μίας ομάδας και εξασκούν τις διαπροσωπικές και επικοινωνιακές τους ικανότητες. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/ες πειραματίζονται μέσα από παιχνίδια ρόλων, καλούνται να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες καταστάσεις και λαμβάνουν αποφάσεις ενώ εξοικειώνονται με την έννοια της ανατροφοδότησης. Επίσης, μέσα από την ενότητα τονίζεται η σημασία της διαπολιτισμικότητας και του σεβασμού της διαφορετικότητας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναλύουν τις βασικές έννοιες διαχείρισης ανθρώπινου παράγοντα,
- διακρίνουν τα συστατικά της επιτυχημένης επικοινωνίας,
- περιγράφουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων,
- διαχωρίζουν την «καλή» από την «κακή» επίδοση πληρώματος,
- αξιολογούν τις ανθρώπινες ικανότητες και δεξιότητες που επηρεάζουν την απόδοση του επιμελητή πτήσης,
- εντοπίζουν πιθανούς περιορισμούς στις ικανότητες του ανθρώπινου παράγοντα που επιδρούν στην εκτέλεση του επαγγέλματος,
- εφαρμόζουν πρακτικές ενδυνάμωσης ανθρώπινου δυναμικού για την αντιμετώπιση κρίσεων και δύσκολων καταστάσεων,
- εκτιμούν τη σημασία της ανατροφοδότησης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- αναγνωρίζουν τον ρόλο τους ως μέλους μίας ομάδας,
- προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους ανάλογα με τις συνθήκες,
- υιοθετούν πρακτικές αποτελεσματικές ακρόασης και επικοινωνίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, και
- εκτιμούν τη σημασία της διαπολιτισμικότητας στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.Δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τα είδη επικίνδυνων υλικών που μπορεί να φορτωθούν σε ένα αεροσκάφος και με τις μεθόδους διαχείρισής τους. Αρχικά, παρουσιάζονται ο κανονισμός περί επικίνδυνων υλικών της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών (IATA) και ο κανονισμός ασφαλούς μεταφοράς επικίνδυνων υλικών αεροπορικώς του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO – International Civil Aviation Organisation). Στη συνέχεια, εξετάζονται τα είδη των επικίνδυνων υλικών και εντοπίζονται τα υλικά που απαγορεύεται να φορτωθούν σε ένα αεροσκάφος σύμφωνα με τους προαναφερθέντες κανονισμούς. Επίσης, αναλύονται οι περιορισμοί στη φόρτωση επικίνδυνων υλικών, οι διαδικασίες αναφοράς στις υπεύθυνες αρχές, τα πρότυπα συσκευασίας, επισήμανσης και φόρτωσης. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι διαδικασίες ελέγχων που υλοποιούνται στα έγγραφα που συνοδεύουν τα επικίνδυνα υλικά και η διαδικασία παροχής απαραίτητων πληροφοριών σε πλήρωμα και πιλότο. Τέλος, μελετώνται οι τρόποι αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων λόγω του φορτίου των επικίνδυνων υλικών και οι εφαρμοζόμενες πρακτικές και διαδικασίες.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- εντοπίζουν τους διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς που διευθετούν τις μεταφορές επικίνδυνων υλικών,
- αναγνωρίζουν τους κανονισμούς περί επικίνδυνων υλικών των σχετικών διεθνών οργανισμών,
- διαχωρίζουν τα είδη των επικίνδυνων υλικών,
- εντοπίζουν τα υλικά που απαγορεύεται να φορτωθούν σε ένα αεροσκάφος ακολουθώντας τους κανονισμούς περί επικίνδυνων υλικών,
- εφαρμόζουν διαδικασίες αναφοράς στις υπεύθυνες αρχές σύμφωνα με τους κανονισμούς,
- εφαρμόζουν πρακτικές συσκευασίας και επισήμανσης επικίνδυνων υλικών,
- ελέγχουν τις διαδικασίες φόρτωσης επικίνδυνων υλικών,
- ελέγχουν τα έγγραφα που συνοδεύουν τα επικίνδυνα υλικά,
- παρέχουν απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα επικίνδυνα υλικά στο πλήρωμα και στον/στην πιλότο,
- υιοθετούν απαραίτητες πρακτικές για να αντιμετωπίσουν έκτακτες καταστάσεις λόγω του φορτίου των επικίνδυνων υλικών, και
- ενστερνίζονται τους κανονισμούς μεταφοράς επικίνδυνων υλικών με στόχο την ασφάλεια των πτήσεων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.E. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έχουν ήδη γνωρίσει την έννοια του εναέριου χώρου, τις Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας, καθώς και τον πίνακα επιπέδων πλεύσης. Στη συνέχεια, διδάσκεται ο τρόπος λειτουργίας της Υπηρεσίας Διαχείρισης της Ροής της Εναέριας Κυκλοφορίας (ATFM) μέσα από θεωρητικά παραδείγματα. Ακόμα, αναλύονται οι εξουσιοδοτήσεις ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας και πιο συγκεκριμένα οι μέθοδοι διαχωρισμού και οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ αεροσκαφών (οριζόντιες και κατακόρυφες αποστάσεις) για την ασφαλή πλοήγηση των αεροσκαφών. Επίσης, γίνεται θεωρητική προσέγγιση του σκοπού του σχεδίου πτήσης, του περιεχομένου και της μορφής του και συζητιέται η ευθύνη συμπλήρωσής του. Επιπλέον, αναλύεται η χρήση των σχεδίων πτήσης αλλά και άλλων βοηθητικών μηνυμάτων (FPL, DEP, ARR, CHG, ACK, REJ, MAN). Τέλος, εξετάζονται οι αναφορές των αεροσκαφών και εντοπίζονται οι αναφορές θέσης και οι αναφορές εν πτήση (AIREP).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διατυπώνουν τον σκοπό του σχεδίου πτήσης,
- αναγνωρίζουν τη μορφή και τα περιεχόμενα του σχεδίου πτήσης,
- περιγράφουν τη χρήση του σταθερού αεροναυτικού δικτύου (AFTN) για τη μετάδοση των σχεδίων πτήσης καθώς και άλλων βοηθητικών μηνυμάτων,
- περιγράφουν τη λειτουργία του σταθερού αεροναυτικού δικτύου (AFTN) για τη μετάδοση των σχεδίων πτήσης αλλά και άλλων βοηθητικών μηνυμάτων,
- αναγνωρίζουν τις μεθόδους διαχωρισμού και τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ αεροσκαφών,
- περιγράφουν τη λειτουργία της διαχείρισης ροής εναέριας κυκλοφορίας (ATFM),
- πραγματοποιούν όλες τις ενέργειες για την αποστολή ενός σχεδίου πτήσης,
- εφαρμόζουν τους κανόνες διαχείρισης ροής εναέριας κυκλοφορίας (ATFM) σε διαφορετικές περιπτώσεις,
- προσδιορίζουν τα ελάχιστα εφαρμοζόμενα επίπεδα διαχωρισμού,
- επεξεργάζονται σχέδια πτήσης αλλά και άλλα βοηθητικά μηνύματα (FPL, DEP, ARR, CHG, ACK, REJ, MAN) κατά περίπτωση,
- εφαρμόζουν τους κανόνες πτήσης ύστερα από υπόδειξη του/της κυβερνήτη/τριας του αεροσκάφους, και
- εφαρμόζουν τις ληφθείσες γνώσεις στη σχεδίαση και επίβλεψη των πτήσεων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (3), Εργαστήριο (2), Σύνολο (5)

2.4.ΣΤ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος και να μάθουν να δρουν και να σκέφτονται ως μέλη ομάδας. Κατά τη διάρκεια της ενότητας, τονίζεται η σημασία της ύπαρξης ομαδικού πνεύματος, συνέπειας και τυπικότητας στα καθήκοντα του επιμελητή πτήσης, κοινωνικότητας, σύνεσης και ευγένειας. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/ες καλούνται να συνεργαστούν με μελλοντικούς/ές συναδέλφους και πληρώματα αεροσκαφών της Πολιτικής Αεροπορίας. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/ες εργάζονται σε ομάδες ώστε να κατανοήσουν τη σημασία της συνεργασίας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες καλούνται να συνεργαστούν με ειδικότητες άλλων επαγγελμάτων για την εκτέλεση μίας πτήσης. Ακόμα, κατά την προσπάθεια προσομοίωσης του επαγγέλματος του επιμελητή πτήσης, πραγματοποιείται χρήση προγραμμάτων και βοηθημάτων που επιλέγονται από τις εταιρείες της Πολιτικής Αεροπορίας. Επιπλέον, ζητείται από τους/τις

εκπαιδευόμενους/ες να εφαρμόσουν προκαθορισμένους χρόνους περάτωσης έργου. Τέλος, εφαρμόζονται τεχνικές επίλυσης προβλημάτων σε έκτακτες διαδικασίες. Η ενότητα μπορεί να περιλαμβάνει εργασία σε χώρους επιμελητών πτήσεων, επισκέψεις σε αεροδρόμια και εταιρείες Πολιτικής Αεροπορίας ή/και προσομοιώσεις συνθηκών εργασίας με χρήση ειδικών μηχανημάτων, προγραμμάτων και εντύπων προσομοίωσης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- περιγράφουν το επάγγελμά τους, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους,
- συνεργάζονται με συναδέλφους και πληρώματα αεροσκαφών της Πολιτικής Αεροπορίας αξιοποιώντας τις γνώσεις τους,
- συνεργάζονται με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων για την καλή εκτέλεση μιας πτήσης,
- υλοποιούν έργο στο πλαίσιο εκτέλεσης πτήσης εντός συγκεκριμένων χρονικών περιθωρίων,
- συνεργάζονται με τα μέλη των ομάδων ακολουθώντας τους κανόνες της επικοινωνίας,
- ιεραρχούν τα καθήκοντά τους σε έκτακτες καταστάσεις,
- προσαρμόζουν τις γνώσεις για να αντιμετωπίσουν διαφορετικές καταστάσεις στο πλαίσιο της εργασίας τους,
- χρησιμοποιούν προγράμματα και βοηθήματα που χρησιμοποιούνται από τις εταιρείες της Πολιτικής Αεροπορίας με ασφάλεια, και
- ενστερνίζονται τη σημασία της ομαδικής εργασίας και της διαφορετικότητας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4)

2.4.Z. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΤΗΣΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν στην πράξη με τις βασικές αρχές σχεδίασης πτήσης. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έχουν ήδη διδαχθεί τις αεροναυτιλιακές εκδόσεις, τους αεροναυτιλιακούς χάρτες, τον σχεδιασμό καυσίμου και το έντυπο σχεδίου πτήσης. Κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες εργάζονται εφαρμόζοντας τα παραπάνω στοιχεία και τις διαδικασίες σε διαφορετικά πρακτικά παραδείγματα. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/ες καλούνται να προετοιμάσουν ψηφιακά σχέδια πτήσης, χρησιμοποιώντας το απαραίτητο λογισμικό στο διαδίκτυο. Επιπλέον, κατά την εκτέλεση των παραπάνω διαδικασιών αναλύονται τα χαρακτηριστικά των αεροδιαδρόμων που εντάσσονται στο σχέδιο πτήσης. Ακόμα, επεξηγείται ο τρόπος υπολογισμού του Point of equal time και του Point of no return. Οι παραπάνω γνώσεις εφαρμόζονται σε διαφορετικά πρακτικά παραδείγματα. Έτσι,

μετά το πέρας της ενότητας, είναι εφικτή η επιλογή διαδρομής συναρτήσει της ασφάλειας, της ταχύτητας, του κόστους και των αρχών βιώσιμης ανάπτυξης. Κατά την προσπάθεια ελαχιστοποίησης του κόστους μιας πτήσης, εξετάζεται και ενσωματώνεται στους υπολογισμούς η παράμετρος των καιρικών συνθηκών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- απεριθμούν τα εδάφια ενός σχεδίου πτήσης,
- αναγνωρίζουν τις προϋποθέσεις για τη σωστή κυκλοφορία αεροσκαφών,
- περιγράφουν τον τρόπο υπολογισμού Point of equal time και Point of no return,
- κατανοούν τα χαρακτηριστικά των αεροδιαδρόμων,
- αξιοποιούν τους ραδιοναυτιλιακούς χάρτες,
- χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για τη διαμόρφωση του σχεδίου πτήσης,
- εφαρμόζουν τις προϋποθέσεις σωστής συμπλήρωσης ενός σχεδίου πτήσης σύμφωνα με τους διεθνείς και εθνικούς κανόνες (εγχειρίδια ICAO κ.ά.),
- επιλέγουν διαδρομή λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια πτήσης και τις καιρικές συνθήκες,
- υπολογίζουν τη σχέση μεταξύ των απαιτούμενων καυσίμων και της διάρκειας πτήσης,
- χρησιμοποιούν τους αεροναυτιλιακούς χάρτες κατά τη διαδικασία επιλογής διαδρομής μιας πτήσης, και
- υιοθετούν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης κατά τη σχεδίαση πτήσεων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2)

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου
- Βιντεοπροβολέας (Projector) εγκατεστημένος σε κάθε αίθουσα διδασκαλίας (Τεχνολογία Προβολής: LED/Laser, Αντίθεση: 5000:1, Φωτεινότητα: 3000 Ansi Lumens)
- Πρόγραμμα σύνδεσης στο διαδίκτυο
- Γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο (τουλάχιστον 24 Mbps)
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής ανά αίθουσα
- Ηχεία

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Εκτυπωτής
- Λογισμικό εφαρμογών γραφείου (π.χ. Microsoft Office, Open Office κ.ά.)
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές ανά δύο άτομα (ιδανικά ανά άτομο)
- Διαδραστικός πίνακας

1.2. Εργαστήρια

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές ανά δύο άτομα (ιδανικά ανά άτομο)
- Ηχεία
- Έγχρωμος εκτυπωτής
- Λογισμικό εφαρμογών γραφείου (π.χ. Microsoft Office, Open Office κ.ά.)
- Βιντεοπροβολέας (Projector)
- Γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο (τουλάχιστον 24 Mbps)

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Λογισμικό που χρησιμοποιούν οι επιμελητές πτήσεων (π.χ. OCP)
- Λογισμικό παρακολούθησης πτήσης (π.χ. FLIGHTRADAR24)
- Σταθερό αυτόματο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (AFTN)
- Διαδραστικός πίνακας
- Γυαλιά εικονικής πραγματικότητας

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων υποστηρίζουν την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους μέσα από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα, προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων («project»), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών εννοιών και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να

συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους/ες επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αξιοποιηθεί και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ'/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318/Β'/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Η υγεία και η ασφάλεια των εκπαιδευομένων αναφέρονται στα ατυχήματα και στις ασθένειες που προκαλούνται εντός και εκτός ΙΕΚ από διάφορες πηγές κινδύνων που πηγάζουν μέσα από ομαδικές δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται σε εργασιακούς ή δημόσιους χώρους.

Οι κίνδυνοι ασφάλειας μπορεί να προέρχονται από μη επαρκείς κτιριακές εγκαταστάσεις (μη τήρηση πολεοδομικών κανόνων, ολισθηρά δάπεδα κ.ά.), την έλλειψη εξοπλισμού (π.χ. έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού κ.ά.), τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις (π.χ. ελλιπής συντήρηση κ.ά.), τη χρήση εύφλεκτων και επικίνδυνων ουσιών, φυσικούς παράγοντες (π.χ. ελλιπής προσοχή εργαζομένων).

Οι κίνδυνοι υγείας πηγάζουν από χημικούς παράγοντες (π.χ. υπέρβαση ορίων), φυσικούς παράγοντες (π.χ. υπέρβαση ορίων) ή βιολογικούς παράγοντες (π.χ. ρύποι).

Τέλος, να αναφέρουμε ότι υπάρχουν και οι εγκάρσιοι ή εργονομικοί κίνδυνοι οι οποίοι προέρχονται από την οργάνωση της εργασίας (π.χ. εντατικοποίηση), ψυχολογικούς παράγοντες (π.χ. ηθική παρενόχληση), εργονομικούς παράγοντες (π.χ. εργονομικός σχεδιασμός θέσης εργασίας), αντίξοες συνθήκες (π.χ. ακατάλληλος εξοπλισμός κ.ά.).

Για την απαραίτητη αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων απαραίτητη είναι η πρόληψη, η οποία διαχωρίζεται σε τεχνική, ιατρική και συλλογική.

Πιο συγκεκριμένα, για την κάλυψη της τεχνικής πρόληψης, πρέπει να διασφαλιστούν οι κατάλληλες συνθήκες αερισμού, φωτισμού καθώς και η τήρηση προφύλαξης και αποθήκευσης χημικών ουσιών.

Η ιατρική πρόληψη αφορά τον σχεδιασμό και την οργάνωση μέσα στους εκπαιδευτικούς χώρους με σκοπό τη μείωση των κινδύνων οι οποίοι συνδέονται με την ψυχική υγεία, τη σωματική υγεία και την πρόληψη νόσων.

Η συλλογική πρόληψη αφορά την ενημέρωση των εκπαιδευόμενων πάνω σε θέματα πρόληψης ατυχημάτων, την προστασία με μέτρα που αφορούν όλους/ες οι οποίοι/ες βρίσκονται σε χώρους του ΙΕΚ (όπως διαδρόμους κ.ά.).

Παρακάτω αναφέρονται τα απαραίτητα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις αίθουσες του ΙΕΚ και στα εργαστήρια.

Αίθουσες του ΙΕΚ

1. Γενικοί κανόνες ατομικής υγιεινής.
2. Διατήρηση κιβωτίων πρώτων βοηθειών.
3. Εξοπλισμός πυρασφάλειας.
4. Σήματα και φωτισμός έκτακτης ανάγκης.
5. Τήρηση όλων των ειδικών πρωτοκόλλων και οδηγιές που ανακοινώνονται μέσω ΦΕΚ ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία αφορούν επιδημίες και έκτακτες καταστάσεις.
6. Οδηγιές για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων και πανδημιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα ενημερώνονται για τα παραπάνω και θα είναι υποχρεωμένοι/ες να συμμορφώνονται σε οδηγίες και μέτρα προστασίας.

Εργαστήρια

1. Γενικοί κανόνες και ατομικής υγιεινής.
2. Διατήρηση κιβωτίων πρώτων βοηθειών.
3. Εξοπλισμός πυρασφάλειας.

4. Σήματα και φωτισμός έκτακτης ανάγκης.
5. Κανονισμός λειτουργίας εργαστηρίου (π.χ. απαγόρευση τροφίμων και ποτών σε αίθουσες με υπολογιστές).
6. Μέτρα ασφαλείας για αποφυγή μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης, τροποποίησης και καταστροφής προσωπικών αρχείων από τρίτους.
7. Πρωτόκολλα και οδηγίες για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων και πανδημιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα ενημερώνονται για τα παραπάνω και θα είναι υποχρεωμένοι/νοι να συμμορφώνονται σε οδηγίες και μέτρα προστασίας.

3.2. Μέσα ατομικής προστασίας

Ως μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) θεωρείται ο εξοπλισμός που φορά ο/η εργαζόμενος/η ή πρέπει να φέρει κατά την εργασία του/της ώστε να προστατεύεται από πιθανούς κινδύνους που ελλοχεύουν για την ασφάλεια και την υγεία του/της.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της πρέπει να είναι εξοπλισμένος/η με τα εξής μέσα ατομικής προστασίας ανά εξάμηνο:

Στα εξάμηνα πρώτο (1ο) έως τέταρτο (4ο) δεν απαιτείται άλλος εξοπλισμός ασφαλείας πέρα από τον εξοπλισμό που πρέπει να υπάρχει σε κάθε εργασιακό χώρο (π.χ. πυροσβεστήρες, κουτί πρώτων βοηθειών κ.ά.).

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών τους. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τέταρτου (4ου) εξαμήνου και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η ενός ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/τρια, η οποία θεωρείται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δε συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκουμένων. Σε αυτή την κατεύθυνση ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α ο/η πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώριση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το τέταρτο (4ο) εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.⁵ Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ **Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων**

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του/της ανειδίκευτου/της εργάτη/τριας, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης/τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/τριας εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

---

⁵ ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/τρια-νόμιμο/η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση του ΙΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/α να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε τομείς που σχετίζονται με τις αερομεταφορές σε φορείς/επιχειρήσεις όπως σε κέντρα ελέγχου επιχειρήσεων (αεροπορικών εταιρειών, ιδιωτικών εταιρειών παροχής υποστήριξης των πτήσεων καθώς και σε αερολιμένες) και σε θέσεις εργασίας ως επιμελητές πτήσεων, στελέχη κέντρων ελέγχου επιχειρήσεων και ως στελέχη εταιρείας επίγειας εξυπηρέτησης των αεροσκαφών.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:⁶

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξή τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5. Αναγγελία έναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες/τριες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο του/της εργοδότη/τριας, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

---

⁶ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/τριών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη/τρια εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν/καμία εργαζόμενο/η, μπορούν να δέχονται έναν/μία (1) πρακτικά ασκούμενο/η.
  - β) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες/τριες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες/τριες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.
  - γ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση.
  - δ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν πάνω 250 εργαζόμενους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.
- Σε περίπτωση που ο/η εργοδότης/τρια παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των σπουδαστών/τριών ΙΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Επιμελητής πτήσεων» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Γνώση των επιχειρησιακών λειτουργιών στις αερομεταφορές»	<ul style="list-style-type: none"> Αναγνώριση των απαραίτητων μετεωρολογικών όρων ώστε να παρέχουν σχετική ενημέρωση στα πληρώματα. Αναγνώριση των απαραίτητων αεροναυπηγικών όρων ώστε να επικοινωνούν ορθά με τους/τις μηχανικούς 	<ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογή (λογισμικό) διαχείρισης των πτήσεων Εφαρμογή (λογισμικό) γραφείου Σύνδεση στο διαδίκτυο

	<p>αεροσκαφών αλλά και το πλήρωμα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση των περιορισμών αναφορικά με το πτητικό τους έργο (μέγιστος αριθμός ωρών πτήσης, μέγιστος αριθμός επιτρεπόμενων δρομολογίων ανά ημέρα, κύκλος χαμηλών βιορυθμών). • Αναγνώριση όλων των σχετικών αεροναυτικών μηνυμάτων (σημάτων) που συνοδεύουν μια πτήση. • Αναγνώριση όλων των απαραίτητων εγγράφων (flight plan, loadsheet [NOTAMs – Notice to Air Missions] Αεροναυτικές αγγελίες τάξης I όλων των σειρών, slot requests) που αφορούν την αναχώρηση, την πτήση και την άφιξη ενός αεροσκάφους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρονικός υπολογιστής • Εκτυπωτής – σαρωτής εγγράφων και αρχείων
<p>B. «Διαχείριση των αεροναυτικών πληροφοριών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος του κατατιθεμένου σχεδίου πτήσης (FPL – Flight Plan) για την ορθότητά του σύμφωνα με το πρότυπο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO – International Civil Aviation Organisation). • Ταξινόμηση των αεροναυτικών αγγελιών (NOTAM – Notice to Air Missions) τάξης I όλων των σειρών. • Παρακολούθηση των μετεωρολογικών αναφορών και ειδοποιήσεων (METAR – Meteorological Aerodrome Report), TAF (Terminal Aerodrome Forecast) και Warnings. • Παρακολούθηση των αεροναυτικών μηνυμάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή (λογισμικό) διαχείρισης των πτήσεων • Εφαρμογή (λογισμικό) γραφείου • Σύνδεση στο διαδίκτυο • Ηλεκτρονικός υπολογιστής • Εκτυπωτής – σαρωτής εγγράφων και αρχείων

	<p>από το σταθερό αεροναυτικό δίκτυο AFTN ή από άλλο αεροναυτικό δίκτυο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άντληση των απαραίτητων αεροναυτικών πληροφοριών από τον προγραμματισμό των πτήσεων και των πληρωμάτων και μετάφραση αυτών σε απαιτούμενες ενέργειες. 	
<p>Γ. «Προετοιμασία των πτήσεων και ενημέρωση των πληρωμάτων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία με τον/τη χειριστή/τρια του αεροσκάφους για την ορθότητα και πληρότητα των σχεδίων πτήσης καθώς και την πιθανή τροποποίηση αυτών για την εκπλήρωση μιας ασφαλούς, ταχείας και οικονομικής πτήσης. • Ενημέρωση του/της χειριστή/τριας του αεροσκάφους για τα μετεωρολογικά δεδομένα της συγκεκριμένης πτήσης. • Ενημέρωση του/της χειριστή/τριας του αεροσκάφους για τις αεροναυτικές αγγελίες (NOTAMs) τάξης I όλων των σειρών για τη συγκεκριμένη πτήση και για το προ πτήσης ενημερωτικό φυλλάδιο (PIB). • Παροχή πληροφοριών στα πληρώματα των αεροσκαφών σχετικά με την ασφάλεια των πτήσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή (λογισμικό) διαχείρισης των πτήσεων • Εφαρμογή (λογισμικό) γραφείου • Σύνδεση στο διαδίκτυο • Ηλεκτρονικός υπολογιστής • Εκτυπωτής – σαρωτής εγγράφων και αρχείων
<p>Δ. «Εφαρμογή των πληροφοριών και υλοποίηση της πτήσης»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάθεση του υποβληθέντος σχεδίου πτήσης (FPL – Flight Plan) στο σταθερό αεροναυτικό δίκτυο AFTN (Aeronautical Fixed Telecommunication Network) ή σε άλλο αεροναυτικό δίκτυο. • Σύνταξη των απαραίτητων αεροναυτικών μηνυμάτων για 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή (λογισμικό) διαχείρισης των πτήσεων • Εφαρμογή (λογισμικό) γραφείου

	<p>τη διεκπεραίωση των πτήσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία των απαραίτητων διπλωματικών αδειών για την υπερπήτηση των αεροσκαφών. • Προϋπολογισμός της απαραίτητης ποσότητας καυσίμου για την πτήση. • Επιμέλεια καθορισμού των χρονοθυρίδων/χρονοχρεώσεων για μια πτήσης (SLOTS). • Παροχή φροντίδας για την ομαλή λειτουργία του πτητικού προγράμματος, με τη σωστή διαχείριση του διαθέσιμου στόλου και των πληρωμάτων. • Επιμέλεια των απαραίτητων αλλαγών στο πτητικό πρόγραμμα, οι οποίες μπορεί να προκύψουν από συμβάντα που αφορούν τον στόλο (AOG, μη προγραμματισμένη συντήρηση, A Checks). • Ενημέρωση των εμπλεκόμενων μερών για την αλλαγή του αεροσκάφους και για τον προγραμματισμό της νέας ώρας πτήσης (νέος τύπος αεροσκάφους, νηολόγιο κ.ά.). • Ενημέρωση των πληρωμάτων των αεροσκαφών για την αλλαγή τους (αντικατάσταση) βάσει των κανονισμών ασφαλείας αναφορικά με τις επιτρεπόμενες ώρες πτήσεων τους και τον κύκλο χαμηλών βιορυθμών. • Αποστολή μέσω σταθερών αεροναυτικών δικτύων νέων σχεδίων πτήσης καθώς και των σχετικών εγγράφων που 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση στο διαδίκτυο • Ηλεκτρονικός υπολογιστής • Εκτυπωτής – σαρωτής εγγράφων και αρχείων
--	---	---

	<p>περιλαμβάνουν αυτές τις αλλαγές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποστολή μέσω σταθερών αεροναυτικών δικτύων νέων σημάτων με τις επικαιροποιημένες πληροφορίες. 	
<p>Ε. «Παρακολούθηση των εν εξελίξει πτήσεων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων για τις απαραίτητες τροποποιήσεις για την υλοποίηση των πτήσεων. • Ενημέρωση των απαραίτητων πινάκων, βοηθημάτων ή/και εγχειριδίων για την εκτέλεση των πτήσεων. • Παρακολούθηση της εξέλιξης μιας πτήσης. • Επιμέλεια επιπλέον έκτακτων εργασιών (σχετικών με όλα τα ανωτέρω) που μπορεί να προκύψουν ως απαραίτητες για την υλοποίηση και εξέλιξη των πτήσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή διαχείρισης των πτήσεων • Εφαρμογή γραφείου • Διασύνδεση με διαδίκτυο • Ηλεκτρονικός υπολογιστής • Εκτυπωτής – σαρωτής εγγράφων και αρχείων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α': Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Ειδικότητα	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΤΗΣΕΩΝ
------------	--------------------

	Μαθησιακές ενότητες	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
1	Εισαγωγή στον κλάδο των αερομεταφορών	Πτυχιούχοι ΑΕΙ (Σχολής Επιστημών της Διοίκησης/Τμήμα Ναυτιλίας) ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΙΕΚ ειδικότητας επιμελητών πτήσεων με τριετή εμπειρία στην ειδικότητα (επιπέδου 5).
2	Νόμοι, κανονισμοί και διατάξεις πολιτικής αεροπορίας I	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Νομικής ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ) με εξειδίκευση στρατολόγου (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) εξειδίκευσης στρατολόγου (ΥΣΛ ή ΥΔΚ) (επιπέδου 5).
3	Νόμοι, κανονισμοί και διατάξεις πολιτικής αεροπορίας II	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Νομικής ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει

		αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ) με εξειδίκευση στρατολόγου (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) εξειδίκευσης στρατολόγου (ΥΣΛ ή ΥΔΚ) (επιπέδου 5).
4	Εφαρμογές γραφείου και ψηφιακές δεξιότητες επιμελητή πτήσεων	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Πληροφορικής ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πιστοποίηση σε σουίτα εφαρμογών γραφείου (π.χ. Microsoft Office) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με εξειδίκευση στην Πληροφορική και με πιστοποίηση σε σουίτα εφαρμογών γραφείου (π.χ. Microsoft Office) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με εξειδίκευση στην Πληροφορική και με πιστοποίηση σε σουίτα εφαρμογών γραφείου (π.χ. Microsoft Office) (επιπέδου 5).
5	Γενικές γνώσεις αεροσκαφών Ι	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Μηχανικού αεροσκαφών ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων χειριστές/τριες αεροσκαφών (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Μηχανικοί Αεροναυπηγοί (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι Τεχνικοί Μηχανικοί αεροσκαφών (ΤΜΑ) ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).

6	Γενικές γνώσεις αεροσκαφών II	<p>Πτυχιούχοι ΑΕΙ Μηχανικού αεροσκαφών ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων χειριστές/τριες αεροσκαφών (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Μηχανικοί Αεροναυπηγοί (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι Τεχνικοί Μηχανικοί αεροσκαφών (ΤΜΑ) ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).</p>
7	Μετεωρολογία	<p>Πτυχιούχοι ΑΕΙ με ειδικότητα μετεωρολόγου Α΄ τάξης της ΕΜΥ ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής. Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ μετεωρολογίας απόφοιτοι Σχολής Ικάρων (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι Τεχνικοί Μετεωρολόγοι απόφοιτοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) (επιπέδου 5).</p>
8	Ειδική αγγλική ορολογία I	<p>Πτυχιούχοι ΑΕΙ Αγγλικής Φιλολογίας ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ απόφοιτοι Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 5).</p>

9	Ειδική αγγλική ορολογία II	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Αγγλικής Φιλολογίας ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ απόφοιτοι Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 5).
10	Ειδική αγγλική ορολογία III	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Αγγλικής Φιλολογίας ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ απόφοιτοι Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας (επιπέδου 5).
11	Αεροναυτιλία	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων χειριστές/τριες αεροσκαφών (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων κάτοχοι πτυχίου Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας

		εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).
12	Διαχείριση εναέριας κυκλοφορίας	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).
13	Κανόνες αέρος	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).
14	Ειδικά θέματα διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).

15	Ασφάλεια και προστασία	Πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) ειδικότητας αμύνης (ΥΑΔ) (επιπέδου 5). Ελλείψει αυτών πτυχιούχοι ΙΕΚ ειδικότητας ασφάλειας προσώπων και υποδομών με τριετή εμπειρία στην ειδικότητα (επιπέδου 5).
16	Αεροδρόμια	Πτυχιούχοι ΑΕΙ ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείψει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείψει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).
17	Αεροναυτικές πληροφορίες	Πτυχιούχοι ΑΕΙ ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείψει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείψει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων

		Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).
18	Τηλεπικοινωνίες Ραδιοβοηθήματα	και Πτυχιούχοι ΑΕΙ ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5).
19	Παρακολούθηση πτήσης	Πτυχιούχοι ΑΕΙ ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων χειριστές/τριες αεροσκαφών (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς

		φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών Επιμελητές πτήσεων με τουλάχιστον τριετή εργασιακή εμπειρία (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).
20	Φρασεολογία	Πτυχιούχοι ΑΕΙ ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).
21	Διαχείριση ανθρώπινου παράγοντα	Πτυχιούχος ΑΕΙ Σχολής Ψυχολογίας ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΙΕΚ ειδικότητας επιμελητών πτήσεων με τριετή εμπειρία στην ειδικότητα (επιπέδου 5).

22	Διαχείριση επικίνδυνων υλικών στις αερομεταφορές	Πτυχιούχοι ΑΕΙ (Σχολής Επιστημών της Διοίκησης/Τμήμα Ναυτιλίας) ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ αντίστοιχου τίτλου αλλοδαπής (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ με ειδίκευση στη διαχείριση αεροπορικών μεταφορών (αεροπορικών εταιρειών/αερολιμένων) (επιπέδου 6).
23	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΙΕΚ ειδικότητας επιμελητών πτήσεων με τριετή εμπειρία στην ειδικότητα (επιπέδου 5).
24	Πρακτική εφαρμογή σχεδίασης πτήσης	Πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων χειριστές/τριες αεροσκαφών (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΑΕΙ Σχολής Ικάρων με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 6). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ανώτερης σχολής τριετούς φοίτησης Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (ΣΜΥΑ) με πτυχίο Ελεγκτή/τριας Εναέριας Κυκλοφορίας από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ) ή από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών πτυχιούχοι ΙΕΚ ειδικότητας επιμελητών πτήσεων με τριετή

		εμπειρία στην ειδικότητα (επιπέδου 5). Ελλείπει αυτών κάτοχοι απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πτυχίο ΑΤΡΛ (επιπέδου 4).
--	--	---

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β': Γλωσσάρι

- A-CHECK: Προγραμματισμένη συντήρηση αεροσκάφους τάξης Α.
- ACC: Area Control Center, Υπηρεσία Ελέγχου Περιοχής.
- ACK: Acknowledge, Αναγνώριση.
- AFIS: Aerodrome Flight Information Service, Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσης Αεροδρομίου.
- AFTN: Aeronautical Fixed Telecommunication Network, Σταθερό Αεροναυτικό Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών.
- AIC: Aeronautical Information Circulars, Εγκύκλιοι Αεροναυτικών Πληροφοριών.
- AIP: Aeronautical Information Publication, Εκδόσεις Αεροναυτικών Πληροφοριών.
- AIRAC: Aeronautical Information Regulation and Control, Χρονοδιάγραμμα Παραγωγής Αεροναυτικών Πληροφοριών.
- AIREP: AirReport, Αναφορές εν πτήσει.
- AIRMET: Airman's Meteorological Information, Μετεωρολογικές Πληροφορίες Αεροναυτιλομένων.
- AIS: Aeronautical Information Service, Υπηρεσία Αεροναυτικών Πληροφοριών.
- AOG: Aircraft on Ground, Αεροσκάφος καθηλωμένο στο έδαφος λόγω τεχνικής βλάβης.
- APP: Approach, Υπηρεσίες Ελέγχου Προσέγγισης.
- ARR: Arrival, Άφιξη.
- ATAS: Air Traffic Advisory Service, Συμβουλευτική Υπηρεσία Εναέριας Κυκλοφορίας.
- ATC: Air Traffic Control, Έλεγχος Εναέριας Κυκλοφορίας.
- ATFM: Air Traffic Flow Management, Υπηρεσία Διαχείρισης της Ροής της Εναέριας Κυκλοφορίας.
- ATCS: Air Traffic Control Services, Υπηρεσίες Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας.
- ATIS: Automatic Terminal Information Service, Αυτόματη Τερματική Υπηρεσία Πληροφοριών.
- ATS: Air Traffic Services, Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας.
- CHG: Change, Αλλαγή.
- CNS: Communication and Navigation Service, Υπηρεσία Επικοινωνιών και Πλοήγησης.
- DEP: Departure, Αναχώρηση.
- DME: Distance Measuring Equipment, Εξοπλισμός Μέτρησης Απόστασης (αναφέρεται σε ραδιοβοήθημα).
- FIR: Flight Information Region, Περιοχή Πληροφοριών Πτήσης.

FIS: Flight Information Service, Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσης.

FPL: Flight Plan, Σχέδιο Πτήσης.

GPS: Global Positioning System, Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού Θέσης.

ICAO: International Civil Aviation Organization, Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας.

IFR: Instrument Flight Rules, Κανόνες πτήσης δι' οργάνων.

LOADSHEET: Φύλλο φόρτωσης αεροσκάφους, με βάση τις προδιαγραφές του.

LORAN: Long Range Navigation, Σύστημα Πλοήγησης Μεγάλου Εύρους.

MAN: Manual, Εγχειρίδιο.

METAR: Meteorological Aerodrome Report, Μετεωρολογική Αναφορά Αεροδρομίου.

NOTAM: Notice to Air Missions, Αεροναυτική αγγελία (άλλη ερμηνεία είναι και: Notice to airmen).

OCC: Operation Control Center, Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων.

PIB: Preflight Information Bulletin, Προ Πτήσης Ενημερωτικό Δελτίο.

RAMP: Ράμπα, πεδίο ελιγμών αερολιμένα.

REJ: Reject, Απόρριψη.

RNAV: Area Navigation, Περιοχική πλοήγηση.

SAR: Search and Rescue, Υπηρεσία Έρευνας και Διάσωσης.

SIGMET: Significant Meteorological Information, Σημαντικές Μετεωρολογικές Πληροφορίες.

SLOT: Χρονοθυρίδα χρέωσης προσγείωσης/απογείωσης αεροσκάφους στον αερολιμένα.

SPECI: Special weather report, Ειδική Αναφορά Μετεωρολογικών Συνθηκών.

TAF: Terminal Aerodrome Forecast, Πρόγνωση αεροδρομίου.

TOWER: Πύργος ελέγχου αεροδρομίου.

UIR: Upper Information Region, Άνωθεν περιοχή πληροφοριών πτήσης.

VFR: Visual Flight Rules, Κανόνες πτήσης εξ όψεως.

VOLMET: Δίκτυο μετάδοσης μετεωρολογικών δεδομένων στα αεροσκάφη.

VOR: Very high frequency omnidirectional range, Πολύ υψηλής συχνότητας πανκατευθυντικού εύρους ραδιοβοήθημα.

WARNINGS: Προειδοποιήσεις σχετικά με μετεωρολογικά φαινόμενα.

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

- International Civil Aviation Organization. (1974). *The Convention on International Civil Aviation* (Annexes 1-18).
https://www.icao.int/safety/airnavigation/nationalitymarks/annexes_booklet_en.pdf
- International Civil Aviation Organization. (2007). *Procedures of Air Navigation Services* (Doc 4444). <https://tinyurl.com/ICAO-DOC4444>.
- International Civil Aviation Organization. (2021). *Manual on Flight Operations Officers/Flight Dispatchers Competency-based Training and Assessment* (Doc 10106).

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020 από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>
- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020 από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>
- Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα δεδομένα, προτεραιότητες και προκλήσεις*. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ & ΙΝΕ ΓΣΕΕ.
- Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ ΓΣΕΕ*. <https://protypoekpedeftikonylikon.gr>
- Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων*. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ & ΕΣΕΕ.
- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών*

προγραμμάτων. INE ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η εκπαιδευτική διεργασία στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020 από <http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%A%CE%A9%CE%9D.pdf>

Cedefop. (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική περιγραφή*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd ed.). Publications Office of the European Union.

Κορνον, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). Functional analysis and functional maps of qualifications in ECVET context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.

Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking vocational education and training standards and employment requirements: An international manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020 from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers. In *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training, June 29-July 3 2009* (pp. 183-188). Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

ΦΕΚ 566/Β' /8-5-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*.

- ΦΕΚ 1807/Β'/2-7-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*
- ΦΕΚ 1245/Β'/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*
- ΦΕΚ 2440/Β'/18-7-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*
- ΦΕΚ 3520/Β'/19-9-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).*
- ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*
- ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

